

รายงานการวิจัย

การศึกษาความรู้ความเข้าใจ เจตคติของผู้ปกครอง ผู้บริหารโรงเรียนและครู
เกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

รายงานวิจัยของ

ของ

นิสิตปริญญาเอกการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร รุ่น 14

เสนอต่อ

ศาสตราจารย์ ดร.ผดุง อารยะวิญญู

14 พ.ค. 2545

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำนำ

งานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนรายวิชาการพัฒนาหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสำรวจความรู้ความเข้าใจเบื้องต้น ตลอดจนเจตคติของผู้ปกครอง ผู้บริหารโรงเรียนและครูในเขตกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้

ตลอดทั้งรายงานวิจัยนี้คณะผู้วิจัยได้นำเสนอระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย ตลอดจนองค์ความรู้ที่พบทั้งจากการตอบแบบสอบถามและการสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้สนใจที่จะศึกษาในเชิงลึกต่อไป

ขอขอบพระคุณผู้ปกครอง ผู้บริหารและครูโรงเรียนวัดใหม่ช่องลม โรงเรียนพญาไท และโรงเรียนวัดอุทัยที่กรุณาให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ในการวิจัยครั้งนี้ และสำคัญที่ขาดไม่ได้คือ ศาสตราจารย์ ดร.ผดุง อารยะวิญญู ครูผู้สอนรายวิชานี้ที่ได้ให้ความรู้ ตลอดจนแนวคิดใหม่ ๆ เกี่ยวกับงานการศึกษาพิเศษที่คณะผู้วิจัยมีเพียงน้อยนิด รวมทั้งได้เสียสละแรงกายและสติปัญญา กรุณาเปิดสอนให้นิสิตเอกการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรได้เพิ่มพูนความรู้มากขึ้น

หวังว่ารายงานวิจัยดังกล่าวคงเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจทุกท่าน เพื่อนำไปสู่การศึกษาในเชิงลึกต่อไป

คณะผู้วิจัย

นิสิตปริญญาเอกการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร รุ่น 14

1. นางชมพูนุช สุขหวาน
2. นายชวลิต ชูกำแหง
3. นางนิตยา สำเร็จผล
4. ร.อ.หญิงวรรณรัตน์ ใจชื้อกุล
5. นายวิเชียร อินทรสมพันธ์
6. นายสมบุญ ศิลปรุ่งธรรม

1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญ	1
จุดมุ่งหมายของการวิจัย	2
ความสำคัญของการวิจัย	2
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	3
นิยามปัญหาในการเรียนรู้	3
สาเหตุของปัญหาในการเรียนรู้	7
ประเภทของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้	9
การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้	19
วิธีสอนเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้	29
สภาพปัญหาของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	32
3 วิธีดำเนินการวิจัย	37
ประชากร	37
กลุ่มตัวอย่าง	38
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	38
การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	38
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	39
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	40
ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม	40
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43

5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	52
จุดมุ่งหมายการวิจัย	52
กลุ่มตัวอย่าง	52
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	52
การเก็บรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล	52
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	53
อภิปรายผล	54
บรรณานุกรม	58
ภาคผนวก	
แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย	62

ความเป็นมาและความสำคัญ

การศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเด็กและเยาวชนทุกคนเพื่อการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงและแข่งขันกันตลอดเวลาแต่ก็มีเด็กและเยาวชนจำนวนหนึ่งที่มีความยุ่งยากในการเรียนรู้หรือมีปัญหาในการเรียนรู้หรือมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ (Learning Disabilities หรือ LD) ซึ่งเป็นความบกพร่องในกระบวนการเรียนรู้ ที่แสดงออกมาในรูปของปัญหาการอ่าน การเขียน การสะกดคำ การคำนวณ และเหตุผลเชิงคณิตศาสตร์ ซึ่งมีสาเหตุเกิดจากการทำงานที่ผิดปกติของสมอง ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าที่ควรจะเป็น โดยพิจารณาจากผลการเรียนเปรียบเทียบกับระดับมาตรฐาน โดยปกติแล้วมักจะแบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ ความบกพร่องด้านการเขียนและการสะกดคำ ความบกพร่องด้านการอ่าน ความบกพร่องด้านการคำนวณและเหตุผลเชิงคณิตศาสตร์ ความบกพร่องหลาย ๆ ด้านร่วมกัน(อินทรา พัวสกุล,2542: 4) และจากการวิจัยพบว่าเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาในกรุงเทพมหานครมีปัญหาการเรียนมากถึง ร้อยละ 21.7 และมีความบกพร่องด้านการเรียนรู้ร้อยละ 6.0 และมีเด็กเพียงจำนวนหนึ่งเท่านั้นที่มาปรึกษาแพทย์ (2542 : คำนำ อังใน อินทรา พัวสกุล) จากผลการวิจัยของผดุง อารยะวิญญูและดารณี ศักดิ์ศิริผล (2544 : 60) พบว่า เด็กที่มีความต้องการพิเศษในสังกัด สปช. ในปีการศึกษา 2543 เป็นเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้มีจำนวนสูงสุด และมีแนวโน้มมากขึ้นทุกปี ดังข้อมูลต่อไปนี้ ปีการศึกษา 2539 มี จำนวนเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ จำนวน 1,774 คน ปีการศึกษา 2540 มีจำนวน 5,444 คน ปีการศึกษา 2541 มีจำนวน 7,510 คน ปีการศึกษา 2542 มีจำนวน 23,760 คน และในปีการศึกษา 2543 มีจำนวน 33,669 คน ซึ่งเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้เหล่านี้มักถูกละเลยหรือถูกทอดทิ้งและมักถูกมองว่าเป็นเด็กขี้เกียจเรียนหรือเป็นเด็กที่ไม่สามารถเรียนรู้ได้ โดยแท้จริงเด็กเหล่านี้สามารถที่จะเรียนรู้ได้ถ้าได้รับการสอนที่ถูกต้องหรือได้รับการแก้ไขให้ถูกต้องเพื่อที่จะช่วยให้เด็กสามารถเรียนได้แต่ต้องมีวิธีการช่วยเหลือที่ถูกต้องและการช่วยเหลือที่สำคัญที่สุด คือการจัดการศึกษาพิเศษในรูปแบบที่เหมาะสมกับเด็กในแต่ละรายและพ่อแม่ ครูอาจารย์ นั้นมีบทบาทสำคัญมาก ที่จะช่วยให้เขาได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ ความรัก ความเข้าใจ การให้กำลังใจ การปรับพฤติกรรมและสิ่งแวดล้อม ทั้งที่บ้านและที่โรงเรียนโดยใช้วิธีทางบวก การช่วยให้เขาได้เรียนรู้ตามแบบฉบับการเรียนรู้ของเขา จะช่วยให้เขาเอาชนะอุปสรรค ความบกพร่องในการเรียนรู้และสามารถประสบความสำเร็จในชีวิตได้ ดังเช่น อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์ นักวิทยาศาสตร์ชื่อเสียงก้องโลก ก็เป็นบุคคลที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ (รุ่ง แก้วแดงใน คันคณีย์ จัตรคุปต์.

2544 : คำนำ) ดังนั้นการช่วยเหลือเด็กต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และที่สำคัญผู้ที่เกี่ยวข้องต้องมีความรู้ความเข้าใจเด็ก และมีเจตคติที่ดีกับเด็ก เหล่านี้และควรมีการช่วยเหลือเด็กเพื่อให้ได้รับการศึกษาเท่าเทียมกับบุคคลปกติ ดังพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 10 วรรคสอง กำหนดว่า "การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการหรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ"

ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ของผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และศึกษาเจตคติต่อเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ของผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง ในระดับชั้นประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเป็นฐานในการพัฒนาช่วยเหลือเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ต่อไป

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ของผู้ปกครอง ผู้บริหาร ครูผู้สอน ในระดับชั้นประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร
2. เจตคติต่อเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ของผู้ปกครอง ผู้บริหาร ครูผู้สอน ในระดับชั้นประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร

ความสำคัญของการวิจัย

เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเป็นฐานในการพัฒนาช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาถึงความรู้ความเข้าใจ เจตคติ ของผู้ปกครองนักเรียน ผู้บริหาร ครู ระดับชั้นประถมศึกษาเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ โดยนำเสนอเนื้อหาจาก เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับ ดังนี้

1. นิยามปัญหาในการเรียนรู้ (Definition of Learning Disabilities)
2. สาเหตุของปัญหาในการเรียนรู้
3. ประเภทของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้
4. การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้
5. วิธีสอนเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้
6. สภาพปัญหาของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้

นิยามปัญหาในการเรียนรู้ (Definition of Learning Disabilities)

Samuel Kirk เป็นคนแรกที่ใช้คำว่า Learning Disabilities ในปี 1962 แต่ยังคงมีความสับสนและข้อโต้แย้งมากมาย เกี่ยวกับธรรมชาติของความผิดปกตินี้ ซึ่งนักการศึกษาพิเศษ บุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียน นักจิตวิทยา แพทย์ และนักวิจัยได้เสนอคำนิยามและคำบรรยายมากมายเกี่ยวกับความผิดปกตินี้ รวมทั้งมีคำที่หลากหลายที่ใช้แทนคำว่า Learning Disabilities คำนิยามที่มีการกำหนดกันไว้มีดังนี้

ครุฑิชแซงค์ (Cruickshank. 1972 อ้างใน ผดุง อวระวิญญู. 2544) ให้คำจำกัดความของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ (Learning Disabilities) ว่า เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ เป็นเด็กที่พูดติดอ่าง เป็นเด็กที่ไม่เข้าใจรูปทรงเรขาคณิต แม้จะเรียนอยู่ชั้นมัธยมแล้วก็ตาม แต่เด็กก็พอเรียนหนังสือได้และเรียนได้ดีด้วย ผู้ปกครองและจิตแพทย์มักบอกว่า เด็กเหล่านี้มีความเก็บกดทางอารมณ์ ผู้ปกครองรายงานว่า เด็กเหล่านี้ชอบกัดเล็บ กินอาหารเลอะเทอะ หงอนนอนสกปรกไม่เป็นระเบียบ ไม่ชอบอาบน้ำ ไม่ค่อยแปรงฟัน ครูรายงานว่า เด็กไม่ค่อยฟังครูสอน ก้าวร้าวบางคนไฉฉวยและชอบหนีออกหอพักในมหาวิทยาลัยไปค้างคืนข้างนอกกับแฟนสาว ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจาก การที่เขาเป็นเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้กระมัง

ปี 1975 Unitedstate Congress ได้ให้ความสำคัญว่า Learning Disabilities เป็นสภาพความพิการและเป็นการให้การศึกษาที่ไม่เสียค่าใช้จ่ายอย่างเหมาะสมสำหรับเด็กทุกคนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ โดย The Federal Government ได้กำหนดนิยามของปัญหาทางการเรียนรู้

(Specific Learning Disabilities) ไว้ใน Public Law 94 – 142 The Education for all Handicapped Children Act ดังนี้

Learning Disabilities เป็น ความผิดปกติในกระบวนการทางจิตวิทยาขั้นพื้นฐาน หนึ่งอย่างหรือมากกว่า ที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจ หรือการใช้ภาษา การพูดหรือการเขียน ซึ่งอาจแสดงออกมาให้เห็นในรูปของ ความสามารถที่ไม่สมบูรณ์ในการฟัง การคิด การพูด การอ่าน การเขียน การสะกด หรือการคำนวณ Learning Disabilities รวมความพิการทางการรับรู้ (Perceptual Handicaps) การได้รับบาดเจ็บของสมอง สมองบางส่วนไม่ทำงาน dyslexia and developmental aphasia ตามกฎหมายนี้ Learning Disabilities จะไม่รวม ปัญหาการเรียนรู้ที่เป็นผลมาจากการมองเห็น การได้ยิน หรือความพิการทางการเคลื่อนไหว ปัญญาอ่อน หรือ ความด้อยทางด้านสภาพแวดล้อม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ สิ่งที่เป็นตัวบ่งชี้ว่าเป็น Learning Disabilities คือ ความแตกต่างอย่างเห็นได้ชัดระหว่าง ศักยภาพของเด็กที่วัดโดย IQ กับสภาพปัจจุบันที่วัดโดยแบบวัดผลสัมฤทธิ์

(<http://www.Kid Source .com/Kid Sources/Content 3/ Learning disabilities.html>)

สำนักงานการศึกษาของสหรัฐอเมริกา (U.S Office of Education) (ผดุง อารยะวิญญู. 2544) ได้ให้นิยามของ ปัญหาในการเรียนรู้ หมายถึง ความผิดปกติของกระบวนการทางจิตวิทยา (Psychological Process) อย่างหนึ่ง ซึ่งเกี่ยวข้องกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ภาษา การพูด หรือการเขียน ทำให้บุคคลที่มีความปกติดังกล่าว ด้อยความสามารถในการฟัง การคิด การพูด การอ่าน การเขียน หรือการคำนวณทางคณิตศาสตร์ คำนี้มีความหมายรวมไปถึงความบกพร่องทางการรับรู้ การได้รับบาดเจ็บทางสมอง ความบกพร่องในการฟังและการพูด (aphasia) ความบกพร่องทางการอ่าน (dyslexia) ด้วย แต่ไม่ครอบคลุมไปถึงเด็กที่มีปัญหาในการรับรู้อันเนื่องมาจาก ความบกพร่องทางสายตา ความบกพร่องทางการได้ยิน ความบกพร่องทางร่างกาย ความบกพร่องทางสติปัญญา การด้อยโอกาสทางวัฒนธรรม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการร่วมแห่งชาติว่าด้วยปัญหาทางการเรียนรู้ (The National Joint Committee on Learning Disabilities – NJCLD) ให้นิยาม ปัญหาทางการเรียนรู้ เป็นคำที่หมายถึง ความผิดปกติที่มีลักษณะหลากหลายที่ปรากฏให้เห็นเด่นชัดถึงความยากลำบากในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน การให้เหตุผล และความสามารถทางคณิตศาสตร์ ความผิดปกตินี้เกิดขึ้นภายในตัวเด็ก โดยมีเหตุผลมาจากความบกพร่องของระบบประสาทส่วนกลาง ปัญหาบางอย่างอาจมีไปตลอดชีวิตของบุคคลนี้ นอกจากนั้น บุคคลที่มีความบกพร่องดังกล่าว อาจแสดงออกถึงความไม่เป็นระบบ ระเบียบ ขาดทักษะทางสังคม แต่ปัญหาเหล่านี้ไม่เกี่ยวพันต่อสภาพความพิการในการเรียนรู้โดยตรง แม้ว่าความพิการในการเรียนรู้ จะเกิดควบคู่ไปกับความบกพร่องทางร่างกายอื่น ๆ เช่น การสูญเสียการได้ยิน การสูญเสียสายตา ความบกพร่องทางสติปัญญา หรือความบก

พร่องทางร่างกายอื่นๆ หรืออิทธิพลจากภายนอก เช่น ความแตกต่างทางวัฒนธรรม ความด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคม หรือการสอนที่ไม่ถูกต้อง แต่องค์ประกอบเหล่านี้ไม่ได้เป็นสาเหตุสำคัญของปัญหาทางการเรียนรู้โดยตรง (ผดุง ขารยะวิญญู, 2544 :3 - 4)

จาก National Institute of Neurological Disorders and Stroke (NINDS) Learning Disabilities เป็นความผิดปกติ (disorders) ที่มีผลต่อความสามารถในการเข้าใจ หรือการใช้ภาษาพูด - เขียน การคิดคำนวณทางคณิตศาสตร์ การเคลื่อนไหว หรือความสนใจโดยตรง ถึงแม้ว่า ความปัญหาในการเรียนรู้ (Learning Disabilities) จะเกิดขึ้นในวัยเด็กต้น ๆ แต่โดยปกติมักจะสังเกตได้เมื่อเด็กถึงวัยเข้าเรียน (http://www.ninds.nih.gov/health_and_medical/disorders/learning_disabilities_doc.htm)

จาก National Center for Learning Disabilities ให้ความหมายว่า Learning Disabilities เป็นความผิดปกติทางประสาท (neurological disorders) ซึ่งรบกวนความสามารถของบุคคลในการเก็บ (store) จัดกระทำ (process) หรือสร้างข้อสนเทศ (produce information) และทำให้เกิดช่องว่าง (gap) ระหว่างความสามารถและผลการปฏิบัติ (performance) ของบุคคล โดยทั่วไป บุคคลที่มีความปัญหาในการเรียนรู้ (Learning Disabilities) จะมีระดับสติปัญญาอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยหรือสูงกว่าค่าเฉลี่ย ความมีปัญหในการเรียนรู้ สามารถมีผลกระทบต่อความสามารถของบุคคลในการอ่าน เขียน พูด หรือคำนวณทางคณิตศาสตร์ และสามารถทำให้เกิดปัญหาด้านทักษะสังคม สามารถมีผลกระทบต่อการพัฒนาการมากกว่า 1 ด้าน บุคคลที่มีความปัญหาในการเรียนรู้ อาจจะมีปัญหายากอย่างมากในงานบางชนิด ในขณะที่มีความเป็นเลิศในด้านอื่น ๆ บางครั้งอาจถูกมองข้ามเป็น "ความพิการที่ซ่อนเร้น" (hidden handicaps) ความปัญหาในการเรียนรู้มักไม่ค่อยได้รับการยอมรับ การตระหนัก หรือพิจารณาว่าเป็นเรื่องรุนแรงเมื่อตรวจพบ แต่จะมีผลกระทบต่อเด็กและผู้ใหญ่ ผลกระทบของความบกพร่องตั้งแต่ระดับอ่อน ๆ จนถึงรุนแรง ความปัญหาในการเรียนรู้มักสืบต่อกันในครอบครัว

LD ไม่เหมือนกับความพิการต่อไปนี้ : ปัญญาอ่อน (Mental Retardator) ออทิสซึม (Autism) หูหนวก (Deafness) ตาบอด (Blindness) ความผิดปกติทางพฤติกรรม (Behavior disorder) รวมทั้ง ผลของความด้อยทางเศรษฐกิจ สภาพแวดล้อม หรือความแตกต่างทางวัฒนธรรม บางครั้งมีความบกพร่องด้านความสนใจ และ hyperactivity เกิดร่วมกับ LD แต่ไม่เสมอไป LD ไม่สามารถรักษาหายขาดได้ แต่บุคคลสามารถเรียนรู้เพื่อจะชดเชยในสิ่งที่เป็จุดอ่อนนั้น

จาก National Institute of Mental Health LD เป็นความผิดปกติที่มีผลกระทบต่อความสามารถของบุคคล ในการที่จะแปลความหมายสิ่งที่เห็นและฟัง หรือในการเชื่อมโยงข้อสนเทศจากส่วนต่างๆของสมอง ข้อจำกัดนี้สามารถแสดงออกมาในหลายทาง เช่น ปัญหาหรือความยุ่งยากเฉพาะเจาะจงในการพูด และการเขียน การ coordination การควบคุมตนเอง (self control)

หรือ ความสนใจ (attention) ซึ่งความยุ่งยากเหล่านี้จะขยายไปจนถึงการเรียนรู้ และทำให้เป็นอุปสรรคในการเรียนรู้ที่จะอ่าน เขียน หรือ คำนวณ (http://www.nimh.nih.gov/publicat/learn_dis.htm)

Minnesota Definition Specific Learning Disability (SLD) หมายถึง สภาพการณ์ (condition) ภายในตัวบุคคลที่มีผลกระทบต่อการเรียนรู้ ซึ่งสัมพันธ์กับศักยภาพ SLD แสดงออกเป็นการรบกวน (interference) กับการแสวงหา (acquisition) การจัดระบบ (organization) การเก็บกัก (storage) การเรียกมาใช้ (retrieval) การจัดการกระทำ (manipulation) หรือการแสดงออกถึงข้อบกพร่อง ซึ่งทำให้บุคคลไม่สามารถเรียนรู้ได้ในอัตราที่เพียงพอโอกาสของพัฒนาการที่จัดให้ตามปกติ และการสอนในสภาพแวดล้อมของโรงเรียนทั่วไป

SLD สามารถรู้ได้จาก ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ (อย่างมาก) ระหว่างระดับสติปัญญาของนักเรียน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในด้านใดด้านหนึ่ง หรือมากกว่า ได้แก่ การแสดงออกโดยใช้การพูด การออกเสียง ความเข้าใจจากการฟัง การคิดคำนวณทางคณิตศาสตร์ หรือการใช้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ ทักษะการอ่านพื้นฐาน การอ่านจับใจความ และการแสดงออกโดยการเขียน

SLD อาจมีผลกระทบต่อ self esteem, career development และทักษะการปรับตัวในการดำรงชีวิต (life adjustment skills) SLD อาจปรากฏร่วมกับความบกพร่องทางการมองเห็น (การสูญเสียสายตา) การสูญเสียการได้ยิน หรือทางร่างกาย ความบกพร่องทางการคิด (mental impairment) ความผิดปกติทางอารมณ์ หรืออิทธิพลทางสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมและเศรษฐกิจ หรือการได้รับการศึกษาที่ไม่สม่ำเสมอ

Wisconsin State Definition หมายถึง สภาพความพิการของความสามารถในการเรียนรู้ที่แสดงให้เห็น ปัญหาของการเรียนรู้ที่เฉพาะและ รุนแรง ที่เกิดจากความผิดปกติในตัวเด็ก ซึ่งจะไปรบกวนความสามารถในการแสวงหา จัดการ หรือแสดงข้อบกพร่อง ปัญหาเหล่านี้แสดงออกให้เห็นในการเรียนในโรงเรียน ในลักษณะความอ่อนด้อยในความสามารถในการอ่าน เขียน หรือการให้เหตุผลทางพีชคณิต หรือการคำนวณ

Members of Association for Children and Adult with Learning Disabilities Definition (MACALD) SLD เป็นสภาพการณ์ที่เรื้อรังของสิ่งที่คาดว่า เป็นจุดกำเนิด คือระบบประสาทส่วนกลาง ซึ่งมีผลกระทบหรือขัดขวางพัฒนาการ , การบูรณาการ และหรือความสามารถในการแสดงออกทางวาจา (verbal) และหรือไม่ใช่ทางวาจา (nonverbal)

เป็นนิยามที่ MACALD กำหนดขึ้น เพื่อแก้ไขจุดอ่อนของคำนิยามของ Federal . คำนิยามใช้คำว่า " Chronic " เรื้อรัง เพื่อพยายามที่จะกำจัดคำว่า "Slow Learners" ออกจากการ

ระบุอย่างผิดๆว่าเป็น Learning Disabilities คำว่า "presumed" สิ่งที่เราคิดว่า เพื่อยืนยันว่ายังไม่มีเครื่องมือทางการแพทย์ การศึกษาที่วินิจฉัยความบกพร่องของระบบประสาทส่วนกลาง

สาเหตุของปัญหาในการเรียนรู้ในการเรียนรู้

ผู้เชี่ยวชาญด้านสมองเน้นว่าไม่มีใครทราบสาเหตุของความบกพร่องในการเรียนรู้ จึงไม่เป็นการช่วยพ่อแม่ในการมองย้อนเพื่อค้นหาเหตุผลที่เป็นไปได้ เนื่องจากมีเหตุที่เป็นไปได้มากมายที่ทำให้เกิดความบกพร่อง อย่างไรก็ตามนักวิทยาศาสตร์มีความต้องการอย่างมากในการศึกษาเหตุผลเพื่อหาวิธีการป้องกันความบกพร่องในการเรียนรู้ ครั้งหนึ่งนักวิทยาศาสตร์คิดว่าความผิดปกติในการเรียนรู้ทุกอย่างมีสาเหตุจากปัญหาประสาทอย่างใดอย่างหนึ่งเพียงอย่างเดียว แต่งานวิจัยซึ่งสนับสนุนโดย NIMH (National Institute of Mental Health) ช่วยทำให้เห็นว่าสาเหตุมีได้หลากหลายและมีความซับซ้อน ปรากฏการณ์ใหม่ ๆ คล้ายจะแสดงให้เห็นว่าความบกพร่องในการเรียนรู้ส่วนใหญ่ไม่ได้เกิดที่บริเวณที่เจาะจงเพียงแห่งเดียวของสมองแต่มาจากความยุ่งยากในการถ่ายทอดข้อมูลไปพร้อม ๆ กันจากหลาย ๆ บริเวณของสมอง

ปัจจุบันทฤษฎีที่น่าสนใจ คือ ความบกพร่องในการเรียนรู้ เกิดจากการรบกวนบางส่วนของโครงสร้างและหน้าที่ของสมอง นักวิทยาศาสตร์บางคนเชื่อว่าในหลายกรณีการรบกวนนั้นเริ่มขึ้นก่อนการคลอด

ความผิดพลาดในการพัฒนาสมองของทารกในครรภ์

ตลอดการตั้งครรภ์ การพัฒนาของสมองอาจจะเป็นจุดอ่อนที่จะหยุดชะงักได้ ถ้าการชะงักเกิดขึ้นในช่วงแรก ๆ ตัวอ่อนอาจตายหรือทารกอาจคลอดออกมาโดยที่ความบกพร่องขยายกว้างขึ้น และเป็นไปได้ที่สมองจะพิการ ถ้าการชะงักเกิดขึ้นภายหลังเมื่อเซลล์กำลังพัฒนาและเคลื่อนย้ายสู่ตำแหน่งที่ถูกต้อง จะทำให้เกิดความผิดพลาด ในส่วนของเซลล์ ตำแหน่งหรือการเชื่อมโยงเซลล์ ซึ่งนักวิทยาศาสตร์บางคนเชื่อว่าความผิดพลาดนี้แสดงให้เห็นภายหลังในด้านความผิดปกติในการเรียนรู้

ปัจจัยอื่น ๆ ที่กระทบต่อการพัฒนาของสมอง

จากการทดลองกับสัตว์เพื่ออธิบายว่าอะไรที่ทำให้การพัฒนาสมองหยุดชะงักด้วยการศึกษากระบวนการปกติของการพัฒนาสมอง การศึกษาบางส่วนต้องการอธิบายเกี่ยวกับยีนส์ โหระของสารต่าง ๆ ปัญหาในการตั้งครรภ์และสารพิษจะกระทบการพัฒนาสมองอย่างไร

- ปัจจัยทางพันธุกรรม

จากความจริงที่ว่า ความบกพร่องในการเรียนรู้ มักจะเกิดขึ้นในครอบครัวเดียวกัน ซึ่งอาจเป็นการเชื่อมโยงทางพันธุกรรม ซึ่งความผิดปกติในการเรียนรู้ของพ่อแม่ค่อนข้างมีรูปแบบแตกต่างกับลูก ด้วยเหตุผลนี้ดูเหมือนจะไม่ใช่ว่าความผิดปกติในการเรียนรู้ที่เฉพาะเจาะจงถ่ายทอดโดยตรง เป็นไปได้ว่าสิ่งที่ถ่ายทอดคือสมองทำหน้าที่ผิดปกติอย่างไม่ชัดเจนนักสามารถนำไปสู่ความบกพร่องในการเรียนรู้ มีการอธิบายอย่างหลากหลายว่าทำไมความบกพร่องในการเรียนรู้ถึงถ่ายทอดในครอบครัว ความยุ่งยากในการเรียนรู้บางอย่าง อาจเกิดจากสิ่งแวดล้อมในครอบครัว เช่น หากพ่อแม่มีความผิดปกติในการใช้ภาษาก็ทำให้พูดคุยกับลูกน้อย หรือใช้ภาษาที่บกพร่อง กรณีนี้ลูกจะขาดแบบแผนที่ดีในด้านพัฒนาการทางภาษา ดังนั้นจึงอาจมีความบกพร่องในการเรียนรู้ได้

- ปัจจัยจากยาสูบ แอลกอฮอล์ และการใช้สารเสพติดอื่นๆ

สารเสพติดหลายอย่างถ่ายทอดโดยตรงจากแม่สู่ตัวอ่อนในครรภ์ งานวิจัยแสดงให้เห็นว่าแม่ที่สูบบุหรี่ ดื่มแอลกอฮอล์หรือเลphetสารเสพติดอื่นๆ ระหว่างตั้งครรภ์จะส่งผลทำลายเด็กที่ไม่ได้คลอดออกมา

นักวิทยาศาสตร์พบว่าแม่ที่สูบบุหรี่ระหว่างตั้งครรภ์มักจะให้กำเนิดลูกตัวเล็ก ซึ่งเด็กเกิดใหม่ที่ตัวเล็กมักเสี่ยงต่อปัญหาต่าง ๆ รวมทั้งความผิดปกติในการเรียนรู้

การใช้แอลกอฮอล์อย่างหนักเชื่อมโยงกับ alcohol syndrome ในตัวอ่อน ซึ่งทำให้คลอดมาน้ำหนักน้อย พิกการทางสมอง hyperactivity และมีการติดเชื้อทางกายภาพ การใช้แอลกอฮอล์โคระหว่างตั้งครรภ์กระทบการพัฒนาของเด็ก นำสู่ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนรู้ ความสนใจ ความจำ และการแก้ปัญหา

สารเสพติดเช่นโคเคน โดยเฉพาะที่อยู่ในควันซึ่งรู้จักในชื่อ crack ดูเหมือนกระทบต่อการพัฒนาตัวรับรู้ของสมอง ซึ่งส่วนเซลล์สมองนี้ช่วยการเคลื่อนที่ของสัญญาณที่เข้ามาจากผิวหนังตา และหู และช่วยในการตอบสนองทางกายภาพต่อสิ่งแวดล้อม นักวิจัยบางคนเชื่อว่าความบกพร่องในการเรียนรู้ เช่น ADHD จะสัมพันธ์กับตัวรับรู้ที่ผิดปกติ งานวิจัยในปัจจุบันชี้ว่าสารเสพติดเป็นเหตุที่เป็นไปได้ของความเสียหายของตัวรับรู้

- ปัญหาระหว่างตั้งครรภ์หรือระหว่างคลอด

บางกรณีระบบภูมิคุ้มกันของแม่มีปฏิกิริยาเกิดการติดเชื้อ ซึ่งส่งผลต่อตัวอ่อนในครรภ์ การชะงักชนิดนี้ดูเหมือนเป็นเหตุให้การสร้างเซลล์สมองใหม่อยู่ในส่วนของสมองที่ผิดปกติ หรือในระหว่างการคลอด ตัวอ่อนมีการขาดออกซิเจนด้วยเหตุบางอย่าง

สารพิษในสิ่งแวดล้อมของเด็ก เซลล์สมองและโครงข่ายประสาทยังคงมีการสร้างต่อหลังจากเด็กคลอดออกมา จึงยังคงเป็นจุดอ่อนที่จะหยุดชะงักได้

นักวิจัยได้ค้นหาสารพิษสิ่งแวดล้อมที่อาจนำสู่ความปัญหาในการเรียนรู้ ซึ่งเป็นไปได้จากการหยุดชะงักการพัฒนสมองหรือกระบวนการสมองในเด็ก แคดเมียมและตะกั่วซึ่งมีอยู่ในสภาพแวดล้อมกลายเป็นจุดสนใจอันดับต้นในการวิจัยด้านประสาท แคดเมียมใช้ในการทำชิ้นงานเหล็กสามารถปนเปื้อนในดิน ดังนั้นจึงเข้าสู่อาหารที่เรากินได้ ตะกั่วซึ่งครั้งหนึ่งมีอยู่ในสีและแก๊สโซลีนและยังคงมีอยู่บ้างในท่อน้ำ การศึกษาจากสัตว์ที่สนับสนุนโดยสถาบันสุขภาพแห่งชาติ ได้แสดงการเชื่อมโยงระหว่างการกระจายของตะกั่วกับความยุ่งยากในการเรียนรู้ ในการศึกษาครั้งนี้ หนูที่ได้รับตะกั่วมีการเปลี่ยนแปลงคลื่นสมอง ทำให้ความสามารถในการเรียนรู้ช้าลง ยิ่งไปกว่านั้นคือสถานการณ์ที่เพิ่มขึ้นของปัญหาการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นในเด็กที่เป็นมะเร็ง ซึ่งได้รับการรักษาโดยวิธีการบำบัดด้วยเคมีหรือการฉายรังสีตั้งแต่อายุน้อย ๆ

ประเภทของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้

เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ อาจจำแนกได้หลายประเภท นักการศึกษาได้จัดหมวดหมู่ของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้แตกต่างกันไป นอกจากนั้นแล้วเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ อาจเกิดขึ้นร่วมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษอื่น ๆ เช่น เด็กที่มีความบกพร่องทางด้านสายตา เด็กที่มีความบกพร่องทางด้านสติปัญญา เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หรือแม้แต่ เด็กปัญญาเลิศ การจำแนกประเภทต่าง ๆ ของเด็กที่มีปัญหาการเรียนรู้ ได้มีการจำแนกแตกต่างกันไป ดังนี้

แพทริเซีย ไอ ไมเยอร์ และ โดนัลด์ ดี แฮมมิลล์ (Patricia I. Myers and Donald D. Hammill. 1990 : 47 – 61 ; ผดุง วิญญูอารยะ. 2544 : 21 - 30) จำแนกประเภทของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้เป็น 5 ประเภท คือ 1) เด็กที่มีปัญหาทางการฟังและพูด 2) เด็กที่มีปัญหาทางการอ่านและเขียน 3) เด็กที่มีปัญหาทางการคิดคำนวณ 4) เด็กที่มีปัญหาทางการคิดและให้เหตุผล และ 5) เด็กที่มีปัญหาอื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบไปด้วยความบกพร่องที่เกี่ยวข้อง 3 ด้านได้แก่ ความบกพร่องเกี่ยวกับสมาธิ ความบกพร่องด้านการรับรู้ และความบกพร่องด้านการเคลื่อนไหว วิลเลียม เบนเดอร์ (William N. Bedder. 1995 : 198 – 242) จำแนกเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ทางด้านภาษา ซึ่งประกอบไปด้วย การพูด การอ่าน และการเขียน กับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ทางด้านคณิตศาสตร์ เซอร์จิล ดี เมอร์เซอร์ (Cecil D. Mercer. 1991: 412 – 635) ได้จำแนกเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้โดยได้นำเอาปัญหาทางด้านอารมณ์มาจำแนกด้วย ซึ่งแบ่งเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้เป็น 5 ประเภท คือ 1) เด็กที่มีปัญหาทางด้านภาษาและการสื่อสาร 2) เด็กที่มีปัญหาทางการเขียน 3) เด็กที่มีปัญหาทางการอ่าน 4) เด็กที่มีปัญหาทางด้านคณิตศาสตร์ และ 5) เด็กที่มีปัญหาทางด้านอารมณ์และสังคม จากหนังสือ DSM IV (the Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders) (www.nimh.nih.gov/publicate/learn/dis.html) ได้จำแนกประเภทของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ออก

เป็น 3 ประเภทใหญ่ ๆ ได้แก่ 1) เด็กที่มีปัญหาทางด้านภาษาและการพูด 2) เด็กที่มีปัญหาทางด้านทักษะวิชาการ ประกอบด้วย การอ่าน การเขียน และการคิดเลข และ 3) เด็กที่มีปัญหาที่ไม่สามารถเฉพาะเจาะจงได้

จากที่นำเสนอการจำแนกประเภทของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ข้างต้น จะเห็นว่าการจำแนกแตกต่างกันไป บางคนใช้ภาษาในการตั้งชื่อที่ไม่เหมือนกัน บางคนรวมปัญหาต่าง ๆ ไว้ด้วยกันเป็นประเภทใหญ่ ซึ่งในรายละเอียดแล้วมีความคล้ายคลึงกัน ดังนั้นในการนำเสนอประเภทของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ เพื่อให้เห็นรายละเอียดและประเภทของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ดังกล่าว จึงจำแนกประเภทของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้เป็น 6 ประเภทดังนี้

1. เด็กที่มีปัญหาทางการอ่าน
2. เด็กที่มีปัญหาทางการฟังและพูด
3. เด็กที่มีปัญหาทางการเขียน
4. เด็กที่มีปัญหาทางด้านคณิตศาสตร์ และการคิดคำนวณ
5. เด็กที่มีปัญหาทางด้านกระบวนการคิด และการให้เหตุผล
6. เด็กที่มีปัญหาอื่นที่เกี่ยวข้องไม่สามารถจำเพาะเจาะจงได้

โดยมีรายละเอียดที่แสดงถึงพฤติกรรมและลักษณะของเด็ก แต่ละประเภท ดังต่อไปนี้

1. เด็กที่มีปัญหาทางการอ่าน (Disorders of Reading)

เด็กที่มีปัญหาทางการอ่าน หรือมีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ดิสเล็กเซีย (Dyslexia) เป็นปัญหาที่พบบ่อยที่สุดของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ และส่งผลกระทบต่อนักเรียนในวัยประถมศึกษาถึงร้อยละ 2 ถึง 8

เด็กที่อ่านไม่ได้ อาจมีสาเหตุมาจากองค์ประกอบหลายประการ เด็กบางคนอาจขาดเรียนบ่อย เพราะต้องช่วยบิดามารดาในการประกอบอาชีพ บางคนต้องหาเลี้ยงครอบครัว บางคนต้องเดินทางไกลจึงทำให้ไม่ยอมมาโรงเรียน บางคนใช้ภาษาถิ่นมาแต่กำเนิดจึงทำให้อ่านได้ไม่ดี เด็กบางคนอาจขาดแรงจูงใจในการเรียน เกียจคร้านทำให้อ่านไม่ออก เด็กเหล่านี้ไม่จัดเป็นเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ เพราะถ้าได้แก้ปัญหาดังกล่าวแล้วให้ลุล่วงไปแล้วก็สามารถอ่านได้ แต่เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้แล้ว แม้จะแก้ปัญหาดังกล่าวก็อ่านไม่ได้

กระบวนการอ่านของเด็กมีระบบการทำงานของสมองที่จำเป็นสำหรับการอ่าน และเกิดขึ้นไปพร้อม ๆ กันมีดังนี้

- พุ่งความสนใจไปยังตัวหนังสือหรือสัญลักษณ์ และควบคุมสายตาผ่านไปในแต่ละหน้า
- ตระหนักถึงเสียงที่สัมพันธ์กับตัวหนังสือนั้น

- เข้าใจคำและไวยากรณ์
- สร้างความคิดและจินตนาการจากสิ่งที่อ่าน
- เปรียบเทียบความคิดใหม่กับสิ่งที่รู้มาแล้ว
- เก็บความคิดต่าง ๆ ไว้ในความทรงจำ

กลไกหรือกระบวนการดังกล่าว จำเป็นจะต้องอาศัยการทำงานร่วมกันอย่างกว้างขวางของเครือข่ายของสมอง ซึ่งเชื่อมต่อกับศูนย์การมองเห็น ภาษา และความจำในสมอง (www.nimh.nih.gov/publicat/learn/dis.html)

เด็กที่มีปัญหาในการอ่าน อาจมีพฤติกรรมดังต่อไปนี้มากขึ้นแตกต่างกันไป (Patricia I. Myers and Donald D. Hammill, 1990 : 52 ; ผดุง วิญญูอารยะ, 2544 : 23)

1. จำตัวอักษรไม่ได้ ทำให้อ่านเป็นคำไม่ได้
2. จำตัวอักษรได้บ้าง แต่อ่านเป็นคำไม่ได้
3. ความสามารถในการอ่านต่ำกว่านักเรียนในระดับชั้นเดียวกัน
4. ระดับสติปัญญาของเด็กอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยหรือสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ย เมื่อวัดโดยใช้แบบทดสอบเชาว์ปัญญาที่เชื่อถือได้
5. เด็กบางคนอาจมีความไวในการใช้สายตา และมีความไวในการฟัง
6. พูดไม่เป็นประโยค
7. เด็กสามารถเข้าใจภาษาได้ดี หากให้เด็กฟังหรือมีคนอ่านหนังสือให้ฟัง หรือฟังจากเทป แต่ถ้าให้อ่านเองเด็กจะอ่านไม่ได้ อ่านไม่เข้าใจหรือจับใจความไม่ได้
8. อ่านคำโดยสลับตัวอักษร เช่น

กบ	เป็น	บก
มอง	เป็น	ของ
ยอด	เป็น	ดอย
กบ	เป็น	บก
กบ	เป็น	บก
9. ไม่เข้าใจว่าตัวอักษรใดมาก่อน-หลัง ตัวอักษรใดอยู่ทางซ้ายหรือขวา
10. ไม่สามารถแยกเสียงในคำได้ เช่น แมลง เด็กมักอ่านคำ แมลง ว่า แม-ลง หรือ มะ-แลง-ลง เป็นต้น

2. เด็กที่มีปัญหาทางด้านการฟังและพูด (Disorders of listening and speaking)

การศึกษาเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาทางด้านการฟังและพูด พัฒนาการมาจากการศึกษาจากผู้ใหญ่ที่ได้รับบาดเจ็บทางสมอง (Brain damage) ที่ก่อให้เกิดปัญหาทางด้านการฟังและการพูด โดยเรียกผู้ที่มีปัญหาดังกล่าว ว่า อะเฟเซีย (Aphasia) เด็กที่มีปัญหาดังกล่าวบางคนมีปัญหาเพียง

เล็กน้อย บางคนมีปัญหารุนแรงแตกต่างกันไป นอกจากนั้นแล้วยังอาจมีปัญหาคืออื่นร่วมด้วย เช่น ปัญหาด้านระบบการรับรู้ ไม่ว่าจะเป็นระบบการได้ยิน การเห็น และการสัมผัส เป็นต้น

เด็กที่มีปัญหาทางด้านการฟังและพูด อาจแสดงพฤติกรรมในการพูด ดังต่อไปนี้ (ผดุง วิญญู อารยะ. 2544 : 23)

1. มีพัฒนาการทางการพูดที่ล่าช้า
2. ไม่เข้าใจสัญลักษณ์ทางภาษา
3. รู้คำศัพท์น้อย
4. จำแนกเสียงพูดไม่ได้
5. ใช้วิธีระงับในการพูดไม่ถูกต้องทำให้พูดไม่ชัด
6. รู้ว่าจะพูดอะไร แต่พูดออกมาเป็นคำพูดไม่ได้
7. ไม่เข้าใจคำพูดของผู้อื่น
8. พูดไม่เป็นประโยค
9. พูดไม่ถูกหลักภาษาไทย
10. ใช้คำศัพท์ไม่ตรงกับความหมายที่พูด
11. พูดแล้วผู้อื่นฟังไม่รู้เรื่อง
12. ไม่เข้าใจโครงสร้างทางภาษา

3. เด็กที่มีปัญหาทางด้านการเขียน (Disorders of Writing)

การเขียนถือได้ว่าเป็นทักษะสูงสุดและมีความซับซ้อนมากที่สุดในกระบวนการติดต่อสื่อสารของมนุษย์ ผู้ที่มีทักษะการเขียนที่ดี จะต้องมีความสามารถในการเรียงร้อยถ้อยคำอย่างเป็นระบบ และถูกต้องตามหลักภาษา เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้เกี่ยวกับการพูดหรือการอ่าน จะมีความยากลำบากอย่างยิ่งต่อการเขียน ดังคำกล่าวที่ว่า "กระบวนการนำเข้าจะเป็นสิ่งกำหนดคุณภาพของผลผลิต"

ทักษะด้านการเขียนมีความเกี่ยวข้องกับการทำงานต่าง ๆ ของสมอง ซึ่งเครือข่ายของสมองจะต้องประสานกันเป็นอย่างดี เพื่อที่จะใช้ในเรียงคำศัพท์หลักภาษา การเคลื่อนไหวมือ และความจำ ดังนั้น ความบกพร่องในการเขียนจึงอาจมีผลมาจากปัญหาด้านใดด้านหนึ่ง เช่น ถ้าเด็กไม่สามารถแยกแยะลำดับเสียงในคำได้ ก็จะมีปัญหาในเรื่องการสะกดคำ เด็กที่มีปัญหาทางด้านการเขียนก็อาจจะเป็นเด็กที่มีปัญหาทางด้านภาษา การแสดงออก ทำให้ไม่สามารถแต่งหรือเติมประโยคให้ถูกต้องตามหลักภาษาได้ ปัญหาทางด้านการเขียนนี้ ไม่รวมไปถึงปัญหาของเด็กที่เขียนคำยากไม่ได้ อันเนื่องมาจากเด็กที่ไม่ได้ตั้งใจเรียน เด็กขาดเรียนบ่อย หรือเกียจคร้านในการเรียน เป็นต้น

ปัญหาทางการเขียนสามารถจำแนกได้ 3 ลักษณะ ดังนี้ (Johnson and Myklebust, 1967 อ้างอิงใน Patricia I. Myers and Donald D. Hammill, 1990 : 54 – 55)

1. ดิสกราเฟีย (Dysgraphia) หมายถึง การขาดความสามารถของเด็กทางการเขียน ปัญหาดังกล่าวทำให้เด็กจับดินสอไม่ได้ ลอกคำศัพท์หรือตัวอักษร ตัวเลข รูปทรงเลขาคณิต จากกระดานลงสมุดตนเองไม่ได้ หรือเขียนได้แต่ลายมืออ่านยาก ปัญหาดังกล่าวจัดได้ว่าเป็นปัญหาขั้นสูงสุดของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ทุกคน นอกจากนี้แล้วเด็กที่มีปัญหาทางการเขียนมักจะพบปัญหาในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน เช่น การสวมรองเท้าไม่ถูกข้าง ปัญหาในการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือต่าง ๆ หรือแม้แต่การเล่นเกมปฏิบัติตามคำสั่ง

2. ความบกพร่องในการจำ (Recall Deficit) หมายถึง การที่เด็กไม่สามารถจำสิ่งที่เห็นได้ เด็กที่มีความบกพร่องในการจำจะสามารถบอกชื่อสิ่งของนั้นได้ เมื่อเด็กกำลังจ้องมองของสิ่งนั้น หรือครูนำมาให้นักเรียนเห็นอยู่ แต่เมื่อครูนำสิ่งนั้นพ้นสายตาเด็กไปแล้ว เด็กไม่สามารถจำสิ่งนั้นได้ เด็กมีความสามารถในการจำด้วยสายตาไม่ได้ และจะไม่สามารถเขียนสิ่งที่ได้ดูผ่านไปแล้ว

3. ความบกพร่องทางโครงสร้างของภาษา (Formulative/Syntax Deficits) เด็กที่มีปัญหาในการเขียนประเภทนี้จะสามารถเรียนได้ดีในโรงเรียน จนกระทั่งครูให้ทำรายงาน เขียนเรียงความ เด็กเหล่านี้จะเริ่มมีปัญหากับตนเองและอาจบ่นว่า “ฉันรู้ว่าฉันจะพูดอะไร แต่ฉันเขียนลงในรายงานไม่ได้” เด็กอาจมีความคิดที่จะเขียนแต่ไม่สามารถระบายความรู้สึกนึกคิดออกมาเป็นอักษรได้ บางคนอาจจะเขียนได้บ้างแต่ผิดหลักไวยากรณ์

การเรียนรู้เป็นกระบวนการซับซ้อนขั้นสูงสุด เป็นภาษาสุดท้ายที่นักเรียนจะได้เรียนในโรงเรียน เด็กบางคนอาจมีความบกพร่องในการเขียนอย่างเดียว บางคนมีความบกพร่องในการอ่านอย่างเดียว บางคนมีความบกพร่องในการฟัง การอ่าน และการเขียน ความรุนแรงของเด็กแต่ละคนจะมีมากน้อยแตกต่างกันไป เด็กบางคนมีปัญหาไม่มากนักอาจสามารถฝึกให้อ่านและเขียนได้ แต่บางคนมีปัญหารุนแรง จนกระทั่งไม่สามารถจับดินสอหรือปากกาขึ้นมาเขียนได้

4. เด็กที่มีปัญหาทางด้านคณิตศาสตร์ และการคิดคำนวณ (Disorders of Arithmetic)

คณิตศาสตร์เป็นวิชาที่ประกอบขึ้นด้วยสัญลักษณ์เช่นเดียวกับวิชาภาษาไทย ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของระยะทาง ความสัมพันธ์ในเชิงปริมาณ และเป็นเครื่องมือในการคิด คณิตศาสตร์จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อบุคคลในการติดต่อสื่อสารทั่วไป เมื่อเทียบกับเด็กที่มีปัญหาทางการพูด การอ่าน และการเขียนแล้ว มีการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาทางการเรียนรู้ทางคณิตศาสตร์ค่อนข้างน้อย ทำให้มีข้อจำกัดในด้านองค์ความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาทางด้านคณิตศาสตร์ค่อนข้างมาก อย่างไรก็ตามก็ได้มีนักวิชาการต่าง ๆ พยายามศึกษาเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาเหล่านี้เพิ่มขึ้น (Patricia I. Myers and Donald D. Hammill, 1990 : 56)

การคิดคำนวณเลขเป็นกระบวนการที่มีความสลับซับซ้อน แม้แต่การแก้ปัญหเลขง่าย ๆ เช่น 25 หาร 3 เท่านั้นก็ตาม การคิดคำนวณเลขเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการตระหนักและจดจำจำนวนและสัญลักษณ์ การจดจำข้อเท็จจริง เช่น การจำสูตรคูณ การเรียงลำดับตัวเลข และความเข้าใจเกี่ยวกับความคิดรวบยอดที่เป็นเชิงนามธรรม สิ่งเหล่านี้อาจจะเป็นเรื่องยากมากสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการคิดคำนวณหรือทางคณิตศาสตร์ ปัญหาทางด้านจำนวน ความคิดรวบยอดพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ มีแนวโน้มที่จะปรากฏในช่วงต้น ๆ ของการเรียน พอในระดับสูงขึ้นไป มักจะมีปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการใช้เหตุผลทางคณิตศาสตร์

(www.nimh.nih.gov/publicat/learn/dis.html)

เด็กที่มีปัญหาทางด้านคณิตศาสตร์และการคิดคำนวณ มีพฤติกรรมแสดงออกมาดังต่อไปนี้ (Patricia I. Myers and Donald D. Hammill. 1990 : 56 - 57 ; ผดุง วิทยบุญอารยะ. 2544 : 25 - 26)

ดาราบ.วิญญู

1. มีปัญหาในการบอกความสัมพันธ์แบบหนึ่งต่อหนึ่ง เช่น หากมีนักเรียนในชั้นอยู่ 30 คน เด็กทั่วไปมักจะเข้าใจว่า จำเป็นจะต้องจัดที่นั่งให้เด็ก 30 ที่ เพราะเด็ก 1 คนต้องการที่นั่งเพียง 1 ที่เท่านั้น แต่เด็กที่มีปัญหาด้านนี้มักตอบไม่ได้ว่า เด็ก 30 คน ควรจัดที่นั่งกี่ที่
2. ไม่เข้าใจในความหมายของจำนวน การนับเลขของเด็กเป็นการท่องจำไม่ได้เกิดจากความเข้าใจ เช่น เด็กอาจนับเลข 1 , 2 , 3 , ... ได้ แต่ถ้าครูสั่งให้หยิบสิ่งของมาวางไว้ 5 สิ่ง เด็กจะปฏิบัติไม่ได้
3. ไม่เห็นความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่ได้ยินกับสิ่งที่มองเห็น เด็กอาจจะออกเสียงนับเลข 1 , 2 , 3 , ... ได้ แต่ถ้าให้นับจำนวนนกในภาพบนกระดานเด็กจะนับไม่ได้
4. มีปัญหาในการจัดเรียงลำดับ
5. ไม่สามารถจำแนกวัตถุที่มีขนาดต่างกันที่กองรวมกันอยู่ได้ เช่น เมื่อครูสั่งให้แยกไม้บล็อคที่กองรวมกันออกเป็น 2 กอง กองหนึ่งเป็นไม้บล็อคขนาดเล็ก อีกกองหนึ่งเป็นไม้บล็อคที่มีขนาดใหญ่ เด็กอาจปฏิบัติไม่ได้
6. ไม่เข้าใจปริมาณ เมื่อขนาดเปลี่ยนไป เช่น ธนบัตรใบละ 20 บาท 1 ใบ มีค่าเท่ากับเหรียญ 5 บาท จำนวน 4 เหรียญ หรือเหรียญ 10 บาท จำนวน 2 เหรียญ ก้อนเนื้อ 1 ช้อน มีน้ำหนัก 1 กิโลกรัม กบก้อนเนื้อชิ้นเล็ก ๆ 10 ช้อน มีน้ำหนักรวมกันได้ 1 กิโลกรัม เป็นต้น
7. ทำเลขไม่ได้ไม่ว่าจะเป็น บวก ลบ คูณ หาร เพียงอย่างเดียวหรือทั้ง 4 อย่าง
8. ไม่เข้าใจความหมายของสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ เช่น ไม่เข้าใจว่า
 - เครื่องหมาย + แปลว่า เพิ่มขึ้น มากขึ้น
 - เครื่องหมาย - แปลว่า ลดลง น้อยลง
 - เครื่องหมาย $\times$ แปลว่า ทวีคูณ เป็นต้น

เด็กบางคนสับสนกันระหว่างเครื่องหมาย + กับ $\times$ ทั้งสิ้นอาจเนื่องมาจากปัญหา ในการจำแนกสิ่งต่าง ๆ ด้วยสายตา

9. ไม่เข้าใจปัญหาของตัวเลขที่นำมาเรียงกันในทางคณิตศาสตร์ การเรียงตัวเลขต่างกัน มีความหมายต่างกัน ดังนั้นเด็กประเภทนี้บางคนไม่เห็นความแตกต่างระหว่าง

10 กับ 01

32 กับ 23

51 กับ 15 ทำให้เด็กไม่สามารถคำนวณเลขได้

10. ไม่สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนการคำนวณได้ เช่น ในการบวกเลข 2 หลัก จะต้องบวกหลักหน่วยก่อน ซึ่งได้แก่ตัวเลขที่อยู่ทางขวามือ แล้วจึงบวกหลักสิบเป็นลำดับต่อไป ซึ่งได้แก่ ตัวเลขที่อยู่ทางด้านซ้าย ทำให้เด็กทำเลขไม่ได้ หากมีการทดเลขด้วยยิ่งทำให้เด็กมีปัญหามากขึ้น

11. ไม่เข้าใจปัญหาการชั่ง ตวง วัด เช่น ไม่เข้าใจว่า น้ำตาลทรายมีน้ำหนัก 4 กิโลกรัม กับ ฟองน้ำที่มีน้ำหนัก 4 กิโลกรัม จะเท่ากันในด้านน้ำหนักได้อย่างไร เมื่อขนาดทั้งสองอย่างแตกต่างกันมาก เป็นต้น

12. มีปัญหาในการอ่านแผนที่และกราฟ ถ้าเด็กคนที่มีปัญหาเช่นนี้ นั่งรถไปต่างเมืองกับเพื่อน 2 คน เพื่อนของเขาทำหน้าที่ขับรถ เพื่อนบอกให้เขาช่วยอ่านแผนที่ที่ทั้งสองคนนี้หลงทางแน่นอน

13. มีปัญหาในการทำเลขโจทย์ปัญหา เพราะเด็กไม่เข้าใจปัญหาของปัญหาที่เป็นโจทย์ จึงแปลความหมายไม่ได้ว่า เมื่อใดจะบวก ลบ คูณ หรือหาร

ความรุนแรงของปัญหาในเด็กแต่ละคนอาจไม่เท่ากัน เด็กที่มีปัญหาในการเรียนคณิตศาสตร์ มีศัพท์ทางวิชาการว่า ดิสแคลคิวเลีย (dyscalculia)

ลักษณะปัญหา 4 ประการข้างต้น ซึ่งประกอบไปด้วย การฟังการพูด การอ่าน การเขียน และการคิดคำนวณ เป็นปัญหาหลักของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ที่เหลื่อมซ้อนกัน และจำเป็นต้องอาศัยความสามารถของสมองหลาย ๆ ส่วน หลาย ๆ เรื่องรวมกัน ดังนั้นเด็กบางคนอาจจะมีปัญหาการเรียนรู้มากกว่า 1 ด้าน เช่น ความสามารถในการใช้ภาษาเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้สำหรับการพูด ดังนั้นปัญหาใด ๆ ก็ตามที่ขัดขวางความสามารถที่จะเข้าใจภาษา ก็ย่อมไปรบกวนพัฒนาการทางการพูด และสกัดกั้นการเรียนรู้ในการอ่านและเขียนด้วย ความผิดปกติเพียงส่วนเดียวของระบบสมองสามารถที่จะส่งผลกระทบต่อกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างมากมาย

5. เด็กที่มีปัญหาทางด้านกระบวนการคิด และการให้เหตุผล (Disorders of Thinking and Reasoning)

เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้เป็นจำนวนมากมีความลำบากในการคิดและการให้เหตุผล ในกระบวนการให้เหตุผลของมนุษย์ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ประการ คือกระบวนการรวบรวมข้อมูล และการบูรณาการ จุดเริ่มต้นแรกสุดคือการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสัมผัสประสบการณ์ต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว ในขณะที่เดียวกันก็จะทำการเก็บรวบรวมบูรณาการข้อมูลเหล่านั้นในภาพรวม คนโดยปกติทั่วไปจะมองที่ภาพรวมของวัตถุก่อน จึงมองส่วนย่อย จะมองดูคนทั้งคนก่อนว่าเขาเป็นคน (ไม่ใช่หุ่น) แล้วจึงพิจารณารายละเอียดว่าเป็นชายหรือหญิง เป็นต้น แต่เด็กที่มีปัญหาทางด้านกระบวนการคิด และการให้เหตุผลไม่ได้เป็นเช่นนั้น

เด็กที่มีปัญหาในการรวบรวมข้อมูลทางด้านกระบวนการคิด การเรียนรู้ของเขาจะช้าและมีปัญหาด้วย เขาจะไม่สามารถคิดในสิ่งที่เป็นนามธรรมง่าย ๆ ได้ อย่างไรก็ตามจากการศึกษาพบว่ากระบวนการคิดและการให้เหตุผล อาจสามารถลดลงได้ในวัยผู้ใหญ่ (Tarver S. and Maggiore R. 1979)

เด็กที่มีปัญหาทางด้านกระบวนการคิดและการให้เหตุผลอาจแสดงพฤติกรรม ดังต่อไปนี้ (Flavell and Wohlwill. 1969 ; Fowler. 1971 ; Kagan and Kogan . 1970. อ้างอิงใน Patricia I. Myers and Donald D. Hammill. 1990 ; ผดุง วิญญูอารยะ 2544) *อารยะ 2544*

1. ไม่สามารถบอกความแตกต่างของสิ่งที่มองเห็น และเสียงที่ได้ยินได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อวัตถุ 2 อย่างหรือมากกว่ามีขนาดคล้ายคลึงกัน หรือเสียงที่คล้ายคลึงกัน บางทีบอกได้แต่ไม่แน่นอน

2. ไม่เห็นความสัมพันธ์ระหว่างส่วนย่อยกับส่วนใหญ่

3. มีความจำไม่ดีทั้งความจำระยะสั้น และความจำระยะยาว จึงทำให้เด็กบางคนได้รับการตัดสินว่าเป็นเด็กปัญญาอ่อน ทั้ง ๆ ที่เขาควรได้รับการตัดสินว่า เป็นเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้

4. ขาดความอดทนในการประกอบกิจกรรม หรือหากมีก็มักจะมีมากจนเกินไป จนอาจยากที่จะทำให้เขาเลิกกิจกรรมที่กำลังทำอยู่

5. จำสิ่งที่กำลังมองเห็นได้ แต่หากนำสิ่งเหล่านั้นให้พ้นสายตาแล้ว เด็กจะจำสิ่งนั้นไม่ได้ มีพฤติกรรมเหมือนไม่เคยพบสิ่งนั้นก่อน

6. ไม่ชอบการเปลี่ยนแปลง ทนไม่ได้ที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงกิจวัตรประจำวัน

7. มีพฤติกรรมเหมือนถูกควบคุมโดยสิ่งอื่นที่อยู่ภายนอก เด็กบางคนจึงไม่สามารถควบคุมตนเองได้ เสียสมาธิง่าย เพราะมีความสนใจสิ่งที่อยู่นอกห้องเรียนเสมอ

8. ไม่สนใจสิ่งที่อยู่รอบตัว หรือไม่ก็สนใจมากเกินไป จนยากแก่การดึงความสนใจของ

เด็กออกจากสิ่งเหล่านั้น

9. ไม่สามารถอยู่นิ่งเฉยได้นาน มีการเคลื่อนไหวและเคลื่อนไหวอยู่เสมอ

6. เด็กที่มีปัญหาอื่นที่เกี่ยวข้องไม่สามารถจำเพาะเจาะจงได้ (Correlation of Learning Disabilities)

นอกเหนือจากประเภทของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ทั้ง 5 ประเภทแล้ว ยังมีความบกพร่องหรือปัญหาด้านอื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอาจเกิดร่วมกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ สามารถจำแนกได้เป็น 3 ด้าน คือ 1) ความบกพร่องทางด้านสมาธิ 2) ความบกพร่องทางการรับรู้ และ 3) ความบกพร่องทางการเคลื่อนไหว ยังมีความคิดเห็นที่แตกต่างของนักจิตวิทยาว่าปัญหาทั้ง 3 ด้านนี้ เป็นลักษณะหนึ่งของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้หรือไม่ ซึ่งก็มีทั้งกลุ่มที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย อย่างไรก็ตามพฤติกรรมหรือปัญหาดังกล่าวมักเกิดร่วมกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้เสมอ มากน้อยแตกต่างกันไป โดยมีลักษณะดังนี้

6.1 ความบกพร่องทางด้านสมาธิ (Attention Deficit Disorders ; ADD)

เด็กที่มีความบกพร่องเกี่ยวกับสมาธิหรือเรียกว่าเด็กสมาธิสั้น เป็นคำที่ถูกตั้งขึ้นโดยชาวิทซ์ (Shaywitz and Shaywitz, 1988) ซึ่งเป็นปัญหาที่มักพบร่วมกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้เสมอ กฎหมายว่าด้วยการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความบกพร่องไม่ได้กำหนดให้ความบกพร่องทางด้านสมาธิเป็นส่วนหนึ่งของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ แต่ความบกพร่องเกี่ยวกับสมาธิสามารถพบร่วมกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้แบบใดแบบหนึ่งได้ถึงร้อยละ 30 ของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ในระยะที่ผ่านมามีความสับสนระหว่างการวินิจฉัยระหว่างเด็กสมาธิสั้น กับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ แต่จากข้อมูลและผลการวิจัยเมื่อเร็ว ๆ นี้ ชี้ให้เห็นว่า สามารถวินิจฉัยเด็กสมาธิสั้น กับเด็กที่มีปัญหาในการเรียน แยกขาดจากกันได้ (คันสนีย์ จัตรคุปต์, 2543 : 31)

ในปี 1980 สมาคมจิตแพทย์แห่งอเมริกา ได้กำหนดเกณฑ์เกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องทางด้านสมาธิ หรือเด็กสมาธิสั้นในหนังสือ DSM III (Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders) ดังนี้ (Patricia I. Myers and Donald D. Hammill, 1990 :)

การมีสมาธิสั้น (Inattention) เด็กจะแสดงพฤติกรรมอย่างน้อย 3 ข้อ จาก 5 ข้อต่อไปนี้

1. ทำงานไม่เสร็จอยู่เสมอ ทำงานหลายอย่างค้างไว้
2. ไม่ฟังครูขณะครูพูด
3. เสียสมาธิง่าย
4. ไม่มีใจจดจ่อกับสิ่งที่เรียน หรืองานที่ทำ
5. ไม่สามารถร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ได้นาน

6.2 การหุนหันพลันแล่น (Impulsivity) เด็กจะแสดงพฤติกรรมอย่างน้อย 3 ข้อ จาก 6 ข้อต่อไปนี้

1. แสดงออกโดยไม่มีกรั้งคิดเสมอ
2. มีลักษณะจับจด ร่วมกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งไม่เสร็จแต่เริ่มทำกิจกรรมใหม่อีก
3. ทำงานเลอะเทอะไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย
4. ต้องมีคนคอยควบคุมขณะทำงาน
5. มักส่งเสียงดังในห้องเรียน
6. ไม่รู้จักรอคอยในการเล่นเกมหรือกิจกรรมกลุ่ม

การไม่อยู่นิ่ง (Hyperactivity) เด็กจะแสดงพฤติกรรมอย่างน้อย 2 ข้อ จาก 5 ข้อต่อไปนี้

1. วิ่งไปมาในห้องเรียน หรือป็นปายบ่อย ๆ
2. นั่งนิ่งไม่ได้นาน หรือสับัดมือไปมาติดต่อกันนาน ๆ
3. ลุกจากที่นั่งบ่อย ๆ
4. เดินไปมาทั่วห้องเรียน
5. เคลื่อนไหวอยู่เสมอ หยุดนิ่งไม่ค่อยได้

เป็นที่น่าเห็นใจอย่างยิ่งว่า เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ที่เกิดร่วมกับเด็กสมาธิสั้น และยังมีอาการอื่นมากกว่าปกติร่วมด้วย จะมีภาวะที่มีปัญหาที่รุนแรง และมีผลกระทบต่อการเรียนรู้เป็นอย่างมาก ซึ่งแก้ไขได้ยากกว่าเด็กที่มีปัญหาลักษณะใดลักษณะหนึ่งเพียงอย่างเดียว

6.3 ความบกพร่องเกี่ยวกับการรับรู้ (Perception Disorders)

เด็กที่มีความบกพร่องในการรับรู้ จะแสดงพฤติกรรม ดังต่อไปนี้

1. มีปัญหาในการจำแนกสิ่งที่เคยได้ยิน ไม่ว่าจะเป็นการจำแนกด้วยการฟัง ทางสายตา หรือการสัมผัส

2. ไม่สามารถจดจำสิ่งที่เคยได้ยิน ได้ฟัง เคยเห็น หรือเคยสัมผัสมาแล้ว

3. มีปัญหาในด้านความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเวลา พื้นที่ เช่น กว้าง แคบ และระยะทาง เช่น ใกล้ ไกล เป็นต้น

4. มีปัญหาแยกวัตถุออกจากฉากหลังได้

5. มีปัญหาในการแยกส่วนย่อยออกจากส่วนใหญ่ได้

6. ไม่เข้าใจความหมายของ ซ้าย-ขวา หน้า-หลัง

7. การทำงานประสานกันระหว่างมือกับสายตาไม่ดี

6.2 ความบกพร่องเกี่ยวกับการเคลื่อนไหว (Motor Disorders)

ความบกพร่องเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวดังกล่าวจะไม่รวมถึงความบกพร่องทางการ

เคลื่อนไหวของเด็กที่ได้รับบาดเจ็บทางสมอง ความบกพร่องในการเคลื่อนไหวที่เกิดร่วมกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ มีลักษณะดังนี้

1. มีปัญหาเกี่ยวกับกล้ามเนื้อมัดใหญ่ (Gross Moter) และกล้ามเนื้อมัดเล็ก (Fine Moter)
2. การเคลื่อนไหวไม่คล่องแคล่ว
3. มีพัฒนาการในการเคลื่อนไหวล่าช้า

อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ มีปัญหาในด้านการฟังและการพูด การอ่าน การเขียน การเรียนคณิตศาสตร์และคิดคำนวณ การคิดและการให้เหตุผล แต่เด็กบางคนอาจมีปัญหาทางพฤติกรรมเข้ามาเกี่ยวข้องและเกิดร่วมกัน เช่น การมีสมาธิสั้น ความบกพร่องในการรับรู้ และความบกพร่องทางการเคลื่อนไหว ซึ่งล้วนเป็นอุปสรรคในการเรียนของเด็กเหล่านี้ ทำให้เด็กไม่สามารถเรียนได้ดีเท่าที่ควร ครู ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องจึงควรเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาเหล่านี้เพื่อหาทางช่วยเหลือเด็กได้อย่างเหมาะสม

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ (ผดุง อารยะวิญญู. 2544 : 43 – 52)

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ก็เหมือนกับการจัดการศึกษาพิเศษให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษประเภทอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นเด็กปัญญาเลิศ เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เด็กที่มีความบกพร่องทางสายตา เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เด็กที่มีปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรม เด็กออทิสติก และเด็กที่มีความบกพร่องซ้ำซ้อน ซึ่งอาจจัดให้เรียนในห้องเรียนเดียวกันกับเด็กปกติ ในห้องพิเศษหรือในโรงเรียนพิเศษก็ได้ การจัดการศึกษาในแต่ละรูปแบบต่างก็มีข้อดีข้อเสียด้วยกันทั้งนั้น แต่ควรเลือกรูปแบบที่ข้อเสียน้อยที่สุด การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ อาจมีรูปแบบในการจัด ดังนี้

ห้องเรียนปกติ (Regular Classroom)

เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ แต่ไม่มีปัญหาทางพฤติกรรม และ/หรือการเคลื่อนไหวที่รุนแรง ควรจัดให้เรียนในห้องปกติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กที่มีความบกพร่องในการพูด การอ่าน การเขียน/หรือคณิตศาสตร์ ส่วนเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ และมีปัญหาทางพฤติกรรมร่วมด้วย และอยู่ในขั้นรุนแรง ควรจัดการศึกษาให้ในรูปแบบอื่น เด็กเหล่านี้อาจได้แก่ เด็กสมาธิสั้น เด็กที่อยู่นิ่งเฉยไม่ได้ หรือเด็กที่ปัญหาพฤติกรรมขั้นรุนแรง การให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนอยู่ในชั้นเดียวกันกับเด็กปกติ เรียกว่า การเรียนร่วม ซึ่งอาจแบ่งได้เป็น 3 ลักษณะ คือ

1. การเรียนร่วมเต็มเวลา (Mainstreaming)

เป็นการส่งเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนร่วมกับเด็กปกติในห้องปกติห้องละ 1 – 2 คน การเรียนร่วมในลักษณะนี้มีข้อดี คือ เด็กทั้ง 2 ประเภทได้เรียนอยู่ด้วยกัน ทำให้เกิดความเข้าใจกัน ช่วยเหลือกันและกัน เป็นการเตรียมเด็กให้อยู่ในสังคมเดียวกัน เมื่อเขาเติบโตเป็นผู้ใหญ่

แต่การเรียนร่วมในลักษณะนี้ก็ยังมีข้อเสีย เช่น ครูปกติไม่เข้าใจเด็ก ทำให้สอนเด็กไม่ได้ดี ผู้ปกครองเด็กปกติอาจรังเกียจเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เด็กอาจเรียนไม่ทันเพื่อน เป็นต้น ดังนั้น เพื่อให้การเรียนร่วมให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่เด็ก โรงเรียนจะต้องเตรียมความพร้อมทุกด้านก่อนเปิดดำเนินการเรียนร่วม เช่น

- เตรียมเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้มีความพร้อมใกล้เคียงกับเด็กปกติในทุกด้าน
- ชี้แจงให้ผู้ปกครองเด็กทั้ง 2 ฝ่ายเข้าใจนโยบาย
- แนะนำครูผู้สอนในการปรับหลักสูตร วิธีสอนและวิธีวัดผล
- ชี้แจงให้เด็กทั้ง 2 ฝ่ายเข้าใจซึ่งกันและกัน และเข้าใจปรัชญาของการเรียนร่วม เป็นต้น

2. การเรียนรวม (inclusion)

การเรียนรวมเป็นแนวคิดที่ค่อนข้างใหม่ เป็นแนวคิดเชิงปรัชญา ที่คล้ายกับการเรียนร่วม แต่การเรียนร่วม (Mainstreaming) อาจเน้นเฉพาะการให้เด็กเรียนรวมกันเฉพาะในห้องเรียน ในโรงเรียนเดียวกัน แต่การเรียนรวม (Inclusion) มุ่งเน้นให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษ และเด็กปกติได้ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันตั้งแต่เกิดจนตาย นั่นคือ วัยเด็ก เด็กเจริญเติบโตขึ้นมาควบคู่กันในสังคม เข้าโรงเรียนและเรียนหนังสือด้วยกันในระดับอนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษาหรือสูงกว่า และเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมด้วยกัน โดยไม่มีการแบ่งแยกหรือรังเกียจซึ่งกันและกัน

ในการเรียนการสอน การเรียนรวมจะได้ผลดีควรจะมีวิธีสอนที่เหมาะสมกับเด็ก เช่น นำวิธีการต่อไปนี้มาใช้

- เพื่อนสอนเพื่อน (Peer Tutoring)
- การร่วมเรียนร่วมรู้ (Cooperative Teaching)
- การร่วมกันสอน (Co – Teaching)
- การสอนเป็นทีม (Team Teaching)

3. การเรียนร่วมบางเวลา (Integration)

เด็กที่มีความต้องการพิเศษ จะเรียนร่วมกับเด็กปกติในบางเวลา หรือบางวัน เช่น ในวิชาศิลปะ ดนตรี ลูกเสือ เนตรนารี หรือกิจกรรมนอกหลักสูตรอื่นๆ

ห้องเสริมวิชาการ (Resource Room)

ห้องเสริมวิชาการ มีบทบาทสำคัญมากในการศึกษาพิเศษ และการซ่อมเสริม เป็นห้องที่ให้ บริการทางการศึกษาพิเศษที่สนองต่อความต้องการพิเศษของเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กที่มีความบกพร่องเล็กน้อยและปานกลาง เด็กที่มาใช้บริการของห้องนี้ ส่วนมากเป็นเด็กที่เรียนร่วมอยู่ในชั้นปกติ และมารับบริการจากห้องนี้บางเวลาตามที่ครูกำหนด

ประเภทของห้องเสริมวิชาการ หากแบ่งประเภทตามลักษณะการให้บริการแล้ว ห้องเสริม วิชาการอาจแบ่งออกได้เป็น 5 ประเภท คือ

1. ห้องเสริมวิชาการเฉพาะประเภท (Categorical Resource Room)

เป็นห้องเสริมวิชาการที่จัดตั้งเพื่อให้บริการแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ประเภทใด ประเภทหนึ่ง เช่น ห้องเสริมวิชาการสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ห้องเสริมวิชาการ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสายตา ห้องเสริมวิชาการสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ เป็นต้น เด็กที่มีความต้องการประเภทอื่น จะต้องเข้าห้องเสริมวิชาการอื่น

2. ห้องเสริมวิชาการหลายประเภท (Cross Categorical Resource Room)

เป็นห้องเสริมวิชาการที่ให้บริการแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษหลายประเภท ส่วนมาก เป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษาลักษณะคล้ายคลึงกัน เช่น เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ เด็กที่ มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับเรียนได้ เด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรม เป็นต้น

3. ห้องเสริมวิชาการไม่จำแนกประเภท (Noncategorical Resource Room)

เป็นห้องเสริมวิชาการที่ให้บริการแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษทุกประเภท เหมาะสำหรับ หน่วยงานทางการศึกษาที่จัดการศึกษาแบบไม่จำแนกประเภทเด็ก (Noncategorical approach) ดังนั้น เด็กที่มีความต้องการพิเศษทุกประเภท จึงมาใช้บริการจากห้องนี้ได้

4. ห้องเสริมวิชาการเฉพาะด้าน

เป็นห้องเสริมวิชาการที่ให้บริการในด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะ ตามเนื้อหาที่ปรากฏใน หลักสูตรแต่ละระดับ เช่น การบริการเพื่อซ่อมเสริม ด้านการอ่าน การเขียน หรือคณิตศาสตร์ เป็นต้น

5. โครงการครูเสริมวิชาการเวียนสอน (itinerant Resource Program)

เหมาะสำหรับโรงเรียนในชนบทที่ห่างไกลหรือในถิ่นกันดาร แทนที่นักเรียนจะมาใช้บริการ ที่ห้องเสริมวิชาการทุกวัน ครูจะเป็นฝ่ายไปพบเด็กที่โรงเรียนแทน ครูอาจมาที่โรงเรียนเดิมไม่ได้ทุก วัน เพราะครูเสริมวิชาการมีโรงเรียนในความรับผิดชอบหลายโรง ในวันต่อไปครูอาจเดินทางไปโรง เรียนอื่น ครูจึงจำเป็นต้องเวียนมาสอนที่โรงเรียนเดิมอีก เป็นวัฏจักรเช่นนี้อีก จึงเรียกว่า ครูเวียน สอน

สื่อวัสดุอุปกรณ์ในห้องเสริมวิชาการ

สื่อวัสดุ และอุปกรณ์ ต่างๆ ที่จัดไว้ในห้องเสริมวิชาการ อาจแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของการให้บริการ ถ้าเป็นการให้บริการเด็กที่มีความต้องการพิเศษเฉพาะประเภท เช่น บริการเฉพาะเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาประเภทเดียว สิ่งที่จะบรรจุไว้ในห้องเสริมวิชาการควรเป็นสิ่งที่ช่วยด้านการเรียนของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเท่านั้น ถ้าห้องเสริมวิชาการถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการแก่เด็กหลายประเภท สิ่งที่จะบรรจุไว้ในห้องเสริมวิชาการควรสอดคล้องกับความต้องการของเด็กหลายประเภท

นอกจากคำนึงถึงประเภทของเด็กแล้ว ควรคำนึงถึงประเภทของสื่อที่จะให้บริการในห้องเสริมวิชาการด้วย โดยทั่วไปแล้วสิ่งที่บรรจุไว้ในห้องเสริมวิชาการ อาจจำแนกเป็น 4 ประเภทใหญ่ๆ คือ

1. สื่อที่ใช้ในการสอนซ่อมเสริม โดยเฉพาะวิชาทักษะ ได้แก่ ภาษาไทย และคณิตศาสตร์ ซึ่งเป็นทักษะเบื้องต้นที่สำคัญที่นักเรียนทุกคนจะต้องมี
2. สื่อที่ใช้ในการทบทวนวิชาที่เด็กเรียน หากเด็กเรียนไม่ทันตามเนื้อหาในหลักสูตร เด็กอาจมาใช้บริการในห้องนี้เพื่อให้เรียนทันเพื่อน
3. สื่อเสริมทักษะในการดำรงชีพ เป็นการเตรียมให้เด็กให้สามารถดำรงชีพในสังคมได้ เช่น การขับรถ การสมัครงาน เป็นต้น
4. สื่อเสริมทักษะในการเรียนรู้ เน้นการสอนเด็กให้รู้วิธีเรียนหนังสือ วิธีเสาะแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เพราะถ้าเด็กรู้วิธีเรียนหนังสือ จะทำให้เด็กเสาะแสวงหาความรู้ได้ทุกวิชา

ห้องพิเศษ (Special Class)

การจัดห้องเรียนพิเศษให้กับเด็ก เป็นอีกรูปแบบหนึ่งของการจัดการศึกษาพิเศษ ส่วนมากเหมาะสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องขั้นที่รุนแรงขึ้น สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ การจัดห้องพิเศษเหมาะสำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเคลื่อนไหว และทางพฤติกรรมร่วมด้วย เช่น เด็กที่เสียสมาธิง่าย เด็กที่มีพฤติกรรมทางสังคมที่ไม่เป็นที่ยอมรับ เด็กสมาธิสั้น เด็กที่มีนิสัยในการทำงานทำการบ้าน ที่ไม่ดี ทำให้ทำงานไม่เสร็จตามที่ครูมอบหมายให้ ห้องหนึ่งอาจมีนักเรียนไม่เกิน 10 คน ขึ้นอยู่กับความรุนแรงของปัญหา หากเด็กมีปัญหามาก จำนวนเด็กต่อครูอาจน้อยกว่านี้

ข้อดีอีกประการหนึ่งของการจัดชั้นพิเศษ คือ เด็กได้รับการจัดแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล และอาจได้รับการสอนเป็นรายบุคคล เพื่อให้สอดคล้องกับปัญหาและความสามารถของเด็ก ทำให้เด็กมีพัฒนาการทางการเรียนได้ดีขึ้น สร้างความเชื่อมั่นให้กับตนเองได้มากขึ้น

แต่การจัดชั้นพิเศษก็มีข้อเสีย เช่น การขาดโอกาสในการปฏิสัมพันธ์กับเด็กปกติ ได้รับการ "ตีตรา" ว่าเป็นเด็กพิเศษ เป็นการแยกเด็กออกจากคนส่วนใหญ่ ดังนั้น ควรจัดให้เด็กอยู่ในห้องพิเศษเฉพาะที่จำเป็นเท่านั้น หากเด็กมีพัฒนาการดีขึ้น และสามารถเรียนร่วมกับเด็กปกติได้ ควรส่งเด็กเข้าเรียนร่วมในชั้นปกติโดยเร็ว

โรงเรียนพิเศษไปกลับ (Special Day School)

เป็นการจัดตั้งโรงเรียนสำหรับเด็กประเภทนี้ โดยเฉพาะทำให้รับเด็กได้จำนวนมากขึ้น แต่ก็ มีข้อเสียที่สำคัญ คือ เป็นการแยกเด็กออกจากสังคม รูปแบบนี้จึงไม่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน

โรงเรียนพิเศษประจำ (Residential School)

ข้อดีของการจัดการบริการแบบนี้ คือ ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง สามารถให้บริการแก่เด็ก ได้ตลอดเวลา สะดวกในการจัดการแต่มีข้อเสีย ดังนั้น รูปแบบนี้จึงควรเป็น รูปแบบสุดท้ายที่จะได้ รับการพิจารณา

แผนการศึกษาเฉพาะบุคคล

แผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individual Education Plan) ใช้ชื่อย่อว่า IEP เป็นแผนการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เช่น เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ที่ทางโรงเรียนจัดทำขึ้น โดยได้รับความร่วมมือ และความยินยอมจากผู้ปกครองของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ แผนนี้ บรรจุเนื้อหาสาระของหลักสูตรซึ่งเด็กจะต้องเรียน โดยปกติแล้วแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล จะจัดทำขึ้นสำหรับแต่ละคน เป็นแผนในระยะ 1 ปี และมีการทบทวนแผนทุกภาคเรียน

จากนิยามข้างต้น แผนการศึกษาเฉพาะบุคคลไม่ใช่สิ่งต่อไปนี้

1. แผนการศึกษาเฉพาะบุคคล ไม่ใช่แผนการสอน เพราะแผนการสอนเป็นส่วนหนึ่งของแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลเท่านั้น
2. แผนการศึกษาเฉพาะบุคคลไม่ใช่โครงการสอน เพราะโครงการสอนเป็นเพียงส่วนหนึ่งของแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล
3. แผนการศึกษาเฉพาะบุคคลไม่ใช่สัญญาระหว่างเด็กกับโรงเรียน แผนการศึกษาเฉพาะบุคคล เป็นแนวทางให้การศึกษาแก่เด็กจริง แต่ไม่หมายความว่าทุกสิ่งทุกอย่างที่กำหนดไว้ในแผน จะประสบความสำเร็จทั้งหมด
4. แผนการศึกษาเฉพาะบุคคล ไม่ใช่รายงานการประเมินผลเด็ก การประเมินผลเกี่ยวกับเด็กเป็นเพียงส่วนหนึ่งของแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลเท่านั้น ข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลและ

การทดสอบเกี่ยวกับตัวเด็ก จะช่วยให้ทางโรงเรียนกำหนดแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลได้เหมาะสมกับเด็กยิ่งขึ้น

5. แผนการศึกษาเฉพาะบุคคลไม่คงอยู่ตลอดไป เมื่อเด็กเติบโตขึ้น ความต้องการของเด็กก็เปลี่ยนได้ แผนการศึกษาเฉพาะบุคคล ก็ต้องเปลี่ยนไปด้วยทางโรงเรียนจะต้องทบทวนแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง อย่างมากจะก็ครั้งก็ได้ ขึ้นอยู่กับความต้องการและความเหมาะสมของแผนการศึกษาสำหรับเด็กแต่ละคน

6. แผนการศึกษาเฉพาะบุคคล ไม่ใช่แผนที่ถูกต้องสมบูรณ์อย่างไม่มีที่ตำหนิ ทุกสิ่งทุกอย่างย่อมมีข้อบกพร่อง แผนการศึกษาเฉพาะบุคคลอาจมีข้อบกพร่อง แม้ว่าทางโรงเรียนจำกำหนดไว้อย่างดีที่สุดแล้วก็ตาม หากมีการแก้ไขข้อบกพร่องแล้ว อาจทำให้แผนการศึกษาเฉพาะบุคคลดีขึ้น ดังนั้น ทางโรงเรียนจึงควรรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากหลายฝ่ายในการจัดทำแผนนี้

ประโยชน์ของแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล

แผนการศึกษาเฉพาะบุคคล มีประโยชน์ต่อครูผู้สอน ผู้ปกครองของเด็ก และทางโรงเรียน ดังนี้

ก. ประโยชน์ต่อครูผู้สอน

1. ครูใช้แผนการศึกษารายบุคคล เป็นแนวทางในการจัดทำอัตราการสอนและบันทึกการสอนรายวัน และกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนเด็ก
2. ครูใช้แผนการศึกษาเฉพาะบุคคลเป็นแนวทางในการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของครูผู้สอนแต่ละคน หากมีครูมากกว่า 1 คน ที่มีส่วนร่วมในการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
3. ครูใช้แผนการศึกษาเฉพาะบุคคล เป็นแนวทางในการศึกษาพัฒนาการทางด้านการเรียนของเด็ก
4. ครูใช้แผนการศึกษาเฉพาะบุคคลเป็นแนวทางในการรายงาน หรือแจ้งความก้าวหน้าทางการเรียนของเด็กแก่ผู้ปกครอง

5. ครูใช้แผนการศึกษาเฉพาะบุคคล เป็นแนวทางในการเลือกสื่อการสอนให้เหมาะสมกับเด็ก

ข. ประโยชน์ต่อผู้ปกครอง

แผนการศึกษาเฉพาะบุคคล จะช่วยผู้ปกครองได้ ดังนี้

1. ทราบว่าจะติดต่อกับครูคนใด เมื่อต้องการพูดคุยเกี่ยวกับปัญหาของบุตรของตน
2. ทราบว่าบุตรของตนจะต้องเรียนอะไรบ้างที่โรงเรียน
3. ตั้งความคาดหวังที่เหมาะสมเกี่ยวกับผลการเรียนของบุตรของตน

4. ให้ข้อมูลเกี่ยวกับบุตรของตนแก่ครูได้ถูกต้อง
5. ทราบว่าควรจะมีบุตรของตนที่บ้านอย่างไรบ้าง

ค. ประโยชน์ต่อทางโรงเรียน

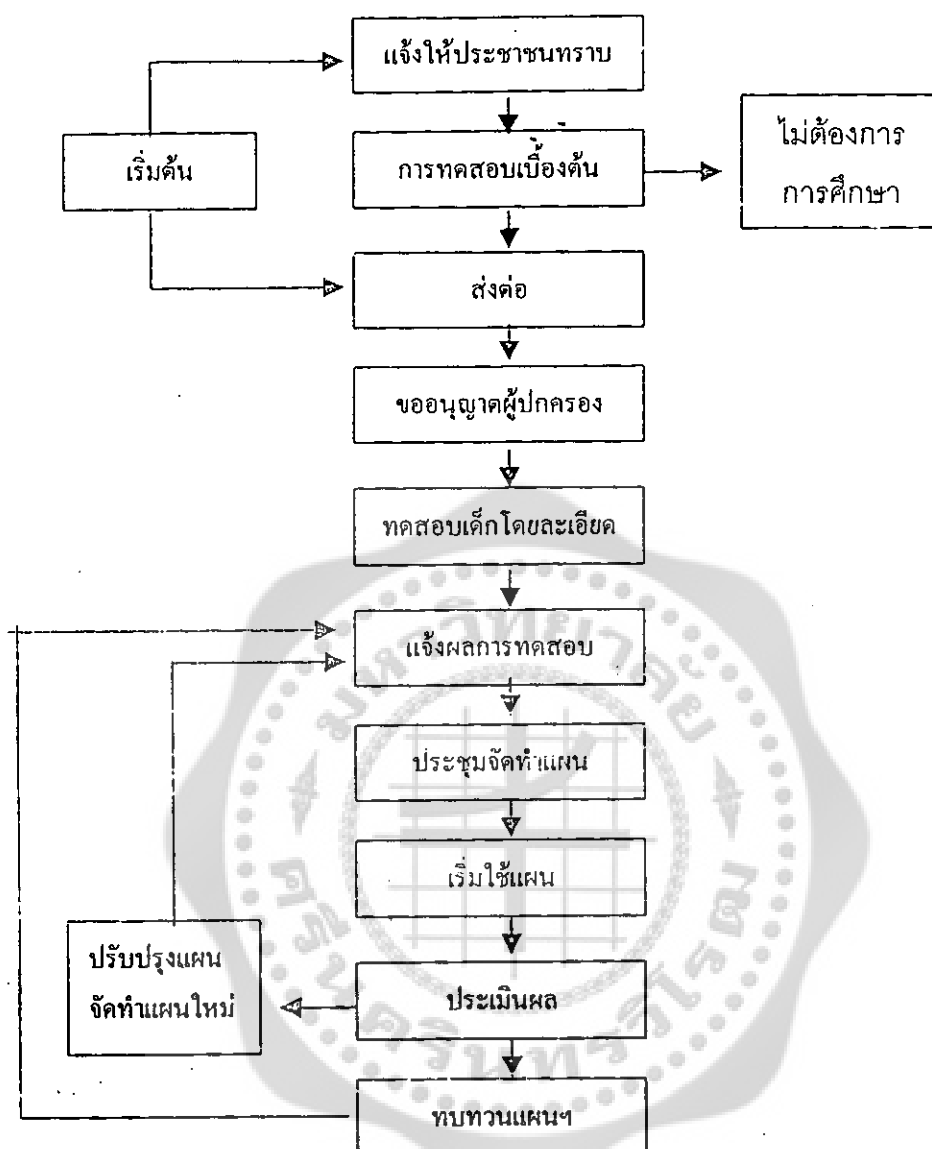
1. ทางโรงเรียนจะทราบว่าเด็กเข้ารับการศึกษาระดับใดและในลักษณะใด
2. ทางโรงเรียนสามารถจัดบริการทางการศึกษา ตลอดจนบริการที่เกี่ยวข้องที่จำเป็นให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก
3. ทางโรงเรียนจะได้ทราบพัฒนาการของเด็ก และได้จัดการประชุมทบทวนแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลในอนาคตต่อไป

ขั้นตอนในการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล

โดยทั่วไปการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล ดำเนินไปตามขั้นตอน ดังนี้

1. ทางโรงเรียนประกาศให้ประชาชนทราบว่าโรงเรียนมีบริการทดสอบด้านใดบ้าง หากทางโรงเรียนมีบริการทางการทดสอบ ควรแจ้งให้ประชาชนทราบว่ารับบริการได้ ณ ที่ใด
2. ทำการทดสอบเด็กเป็นการทดสอบเบื้องต้น เพื่อพิจารณาว่าเด็กควรได้รับบริการทางการศึกษาพิเศษ หรือการศึกษาสำหรับเด็กปกติ
3. ส่งเด็กไปรับบริการทดสอบโดยละเอียด หากเด็กต้องการทดสอบเพิ่มเติม เด็กควรได้รับบริการได้ ณ ที่ใด
4. ขออนุญาตจากผู้ปกครองก่อนทำการทดสอบเด็ก
5. ทดสอบเด็กโดยละเอียด การทดสอบในขั้นนี้เป็นการทดสอบเพื่อจำแนกประเภทเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ทดสอบเพื่อประเมินความสามารถของเด็กและจุดอ่อนของเด็ก ทั้งนี้เพื่อจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก
6. แจ้งผลการทดสอบแก่ผู้เกี่ยวข้องและนัดประชุม
7. ประชุมผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล ผู้ที่เข้าร่วมประชุม ได้แก่ ครูผู้สอน ครูใหญ่หรือผู้แทน นักจิตวิทยา และผู้ปกครองเด็ก การจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล จะมีการตกลงกันในรายละเอียดในที่ประชุมนี้
8. เริ่มใช้แผนการศึกษาเฉพาะบุคคล
9. ประเมินผลการเรียนของเด็ก
10. ทบทวนแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล และ/หรือจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลใหม่

ขั้นตอนในการทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล

ภาพประกอบ แสดงขั้นตอนการทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล

ในการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลนั้น ครูจะต้องทราบระดับความสามารถของเด็ก เพื่อให้ครูสามารถจัดเนื้อหาตลอดจนหลักสูตรที่จะใช้สอนเด็กได้อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการและความสามารถของเด็ก จึงจะทำให้เด็กเรียนรู้ได้มากที่สุด สำคัญในการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายระยะยาว โดยปกติแล้ว จุดมุ่งหมายระยะยาวกำหนดไว้ไม่เกิน 1 ปี ดังนั้น ในระยะเวลาของการเรียน 1 ปี ครูต้องการให้เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ มีทักษะและความสามารถเพิ่มขึ้นจากเดิมเท่าไรควรกำหนดไว้ ตัวอย่างจุดมุ่งหมาย เช่น

- เด็กสามารถอ่านหนังสือแบบเรียนภาษาไทยชั้น ป. 1 ได้
- เด็กสามารถออกเสียงพยัญชนะได้ทุกเสียง
- เด็กสามารถเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามหลักสูตรที่กำหนดได้

การกำหนดจุดมุ่งหมายระยะยาว จะต้องสอดคล้องกับระดับความสามารถของเด็ก จุดมุ่งหมายไม่ควรกำหนดไว้สูงเกินไป เพราะบางทีไม่สามารถบรรลุเป้าหมายนั้นได้ หรือไม่ควรตั้งต่ำเกินไป เพราะอาจทำให้เด็กไม่สนใจบทเรียน เนื่องจากเด็กสามารถบรรลุเป้าหมายได้ในเวลารวดเร็ว จุดมุ่งหมายระยะยาวนี้จะต้องมีการทบทวนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

2. จุดมุ่งหมายระยะสั้น โดยปกติแล้ว จุดมุ่งหมายระยะสั้นเป็นจุดมุ่งหมายใน 1 ภาคเรียน การกำหนดจุดมุ่งหมายระยะสั้น ต้องยึดจุดมุ่งหมายระยะยาวเป็นหลัก เช่น ในจุดมุ่งหมายระยะยาวกำหนดว่าจะให้เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ สามารถออกเสียงพยัญชนะได้ทุกเสียง ในจุดมุ่งหมายระยะสั้นจะต้องกำหนดว่า การที่เด็กสามารถออกเสียงพยัญชนะได้ทุกเสียงนั้น เด็กสามารถทำอะไรได้บ้าง เช่น

- ออกเสียงคำควบกล้ำได้
- ออกเสียงตามพยัญชนะต้นได้
- ออกเสียงตามมาตราตัวสะกดได้

ดังนั้น กิจกรรมการเรียนการสอนหรือทักษะต่างๆที่เด็กจะต้องกระทำ จะต้องเป็นไปตามจุดประสงค์ระยะสั้นที่กำหนดไว้นี้ เด็กจะต้องฝึกอ่าน ออกเสียง พยัญชนะได้ทุกเสียง

4. เกณฑ์การวัดผล ควรมีการวัดผลอย่างน้อยปีละครั้ง แต่โดยทั่วไปแล้วจะมีการวัดผลภาคเรียนละ 1 ครั้ง หรือบางทีก็บ่อยกว่านั้น จุดมุ่งหมายสำคัญของการประเมินผล คือ เพื่อสำรวจว่า เด็กสามารถเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ การวัดผลอาจใช้แบบทดสอบมาตรฐานก็ได้ หากแบบทดสอบนั้นเหมาะที่จะนำมาใช้กับเด็ก การวัดผลส่วนมากใช้แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้น แต่สิ่งที่สำคัญเกี่ยวกับการวัดผลที่ต้องกำหนดไว้ในแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล คือ เกณฑ์ในการตัดสินซึ่งจะต้องกำหนดไว้ควบคู่ไปกับวิธีวัดผล เช่น

วิธีวัดผล	เกณฑ์
1. ทดสอบตามแบบที่ครูสร้างขึ้น	1. นักเรียนตอบข้อทดสอบได้ร้อยละ 60
2. ครูสังเกตพฤติกรรมของเด็กโดยสุ่มเวลา	2. ตามความเหมาะสมให้สอดคล้องกับเรื่องที่ประเมิน
3. การนับของครู	3. นักเรียนอ่านคำพยานะได้ 10 คำ
4. การตั้งคำถามของครู	4. นักเรียนออกเสียงควบกล้ำ ร ล ได้ถูกต้อง 8 ครั้งใน 10 ครั้ง
	5. นักเรียนออกเสียงพยานะได้ร้อยละ 80

การวัดผลจะช่วยให้ครูทราบความก้าวหน้าของเด็กในด้านการเรียนรู้ ผลการประเมินจะช่วยให้ครูปรับแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล หรือช่วยในการกำหนดแผนใหม่ได้อย่างเหมาะสม

ข้อมูลอื่นๆประกอบด้วยเรื่องต่อไปนี้

1. ระยะเวลา หมายถึง ช่วงเวลาที่ครูนำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลไปใช้ ดังนั้น แผนการศึกษาเฉพาะบุคคลต้องกำหนดวันเริ่มต้น และวันสิ้นสุด ซึ่งอาจกำหนดเป็นรายปีหรือใน 1 ภาคเรียนก็ได้ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสม

2. การลงลายมือกำกับ แผนการศึกษาเฉพาะบุคคลควรระบุผู้รับผิดชอบ ซึ่งอาจเป็นครูผู้สอน หรือเป็นคณะกรรมการที่ประกอบด้วย ครูใหญ่ ครูแนะแนว ครูผู้สอน และผู้ปกครอง เป็นต้น ผู้รับผิดชอบ หมายถึง ผู้ที่เห็นด้วยกับแผนนี้ และลงลายมือชื่อกำกับไว้ในตอนท้ายของแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล

3. ข้อมูลอื่นๆ หมายถึง ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ซึ่งอาจเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้แผนการศึกษาเฉพาะบุคคล หากบรรจุข้อมูลที่เกี่ยวข้องไว้ ข้อมูลที่จำเป็นที่ควรได้รับการบรรจุไว้ในแผนการศึกษานี้ ได้แก่ ประวัติการเจ็บป่วย รายชื่อแบบทดสอบที่ใช้ในการวินิจฉัยเด็ก การปรับพฤติกรรม โครงการสอนรายสัปดาห์ หรือรายเดือน เป็นต้น ข้อมูลดังกล่าวจะบรรจุหรือไม่บรรจุไว้ในแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลก็ได้ ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของโรงเรียน ส่วนข้อมูล 1 – 9 นั้น จำเป็นต้องได้รับการบรรจุไว้ในแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล

ผลงานของนักเรียน

ในส่วนนี้ จะเป็นการรวบรวมผลงานของนักเรียนที่แสดงให้เห็นถึงการพัฒนานักเรียนในทุกๆเรื่องตามที่ได้วางแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลสำหรับนักเรียน

วิธีสอนเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ (ผดุง อารยะวิญญู, 2542 : 113 – 115)

วิธีสอนเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ อาจมีหลายวิธี แต่ที่เหมาะสมกับเด็กประเภทนี้มี 10 วิธี ดังนี้

1. วิธีถามตนเอง (Self Questioning)

ครูสอนให้นักเรียนตั้งคำถามถามตนเองเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน เช่น

ปัญหาคืออะไร

ฉันควรทำอะไร

ฉันควรวางแผนอย่างไร

ฉันจะแก้ปัญหได้อย่างไร เป็นต้น

การให้นักเรียนตั้งคำถามถามตนเอง จะช่วยให้เด็กมีเวลาคิดแก้ปัญหาต่างๆ ได้

2. วิธีท่องจำ (Verbal Rehearsal)

โดยครูเป็นคนพูด และให้เด็กพูดตาม ด้วยเสียงดังและเสียงกระซิบ แล้วจึงให้ท่องจำโดยไม่มีเสียง และทำปากขมุบขมิบ ครูอาจให้เด็กพูดใหม่โดยใช้คำพูดของเด็กเอง แต่ความหมายเหมือนเดิม วิธีดังกล่าวนี้จะช่วยให้เด็กจำเนื้อหาได้

3. วิธีจัดหน่วยการเรียนรู้ (Organization)

ตามหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ เราทราบว่า เด็กสามารถเรียนรู้ได้ดีโดยการเชื่อมโยงความรู้ใหม่เข้ากับความรู้เก่าที่เด็กเรียนมาแล้ว ในบางครั้งการจัดเนื้อหาวิชาที่让孩子เรียน ไม่เรียงลำดับตามหลักการเรียนรู้ดังกล่าว จึงควรจัดเนื้อหาวิชาใหม่ เป็นหน่วยย่อยๆ ที่ประกอบด้วยเนื้อหาที่พอเหมาะกับความสามารถของเด็ก ให้เด็กเรียนรู้ทีละหน่วย ในบทต่อไปควรมีเนื้อหาใหม่ไม่มากนัก และควรสัมพันธ์กับสิ่งที่เด็กเรียนรู้แล้วในบทก่อน

4. ใช้ความรู้เดิม (Using Prior Knowledge)

เนื้อหาในบทเรียนใหม่จะต้องสัมพันธ์กับเนื้อหาในบทที่เด็กเรียนมาแล้ว จึงจะทำให้เด็กเรียนรู้ได้ดี

5. ใช้กลยุทธ์ในการจดจำ (Memory Strategies)

ครูพยายามสรรหาวิธีในการจดจำสิ่งต่างๆ ให้ได้ดี ซึ่งบางครั้ง อาจเชื่อมโยงกับสิ่งที่น่าสนใจ หรือเหตุการณ์ต่างๆ หรือลักษณะเด่นของสิ่งนั้นๆ เช่น เด็กจำได้ดีจากการร้องเพลง ตาสีจาวัว

เกิดของลูกได้ดี เพราะวันนั้นมีพายุจัดอย่างรุนแรง เด็กจำพายุขณะ บ ได้ เพราะมีส่วนคล้ายกับ ข แต่ตึกกว้างกว่า ข เป็นต้น

6. วิธีพยากรณ์ (Predicting)

เป็นการให้เด็กคาดเดาล่วงหน้าเกี่ยวกับสิ่งที่เรียน เช่น วันนี้จะเรียนอะไรบ้าง และให้เด็กตรวจสอบว่าถูกต้องตามที่คาดเดาหรือไม่

7. วิธีกำหนดล่วงหน้า (Advance Organizer)

จากหลักการเรียนรู้ที่ว่า เด็กจะเรียนได้หากเด็กทราบล่วงหน้ามาก่อนว่า จะเรียนเรื่องอะไร เด็กจะได้เตรียมตัวว่าตนเองมีความรู้หรือยัง จะได้โยงความรู้ที่มีอยู่แล้วกับความรู้ใหม่ ดังนั้น ครูจึงควรแจ้งให้เด็กทราบล่วงหน้าว่า จะเรียนเกี่ยวกับเนื้อหาอะไรบ้าง เพื่อให้เด็กเตรียมตัวล่วงหน้า และเตรียมพร้อมที่จะเรียน

8. ใช้วิธีปรับพฤติกรรมความคิดความจำ (Cognitive Behavior Modification)

ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอน 5 ขั้นตอน คือ

1. ครูแสดงเป็นตัวอย่างขณะอธิบายให้เด็กฟัง
2. นักเรียนแสดงท่าทางตามครูขณะฟังครูพูด
3. นักเรียนอธิบาย หรือพูดด้วยเสียงอันดัง
4. นักเรียนอธิบาย หรือพูดด้วยเสียงกระซิบ
5. นักเรียนแสดง

9. ใช้แบบอย่าง (Modeling)

ครูอาจแสดงพฤติกรรมให้เด็กดูเป็นแบบอย่าง หรือให้เด็กแสดงให้ดูเป็นอย่างอย่างก็ได้ รวมทั้งพฤติกรรมในการแก้ปัญหาต่างๆ ครูอาจอธิบายประกอบแสดงพฤติกรรมนั้นๆด้วย แล้วจึงให้เด็กแสดงบ้าง

10. การตรวจสอบตนเอง (Self Monitoring)

เด็กสามารถเรียนรู้ได้โดยการปรับปรุงแก้ไขจากความผิดของตนเอง การทำผิดจึงไม่ใช่สิ่งเลวร้ายเสมอไป ครูจึงควรฝึกให้เด็กหมั่นสังเกตตนเอง จะได้เข้าใจว่าตนเองทำผิดพลาดอย่างไรบ้าง ให้เด็กเสนอแนะข้อแก้ไข จะได้ไม่แสดงความผิดพลาดซ้ำอีก

สภาพปัญหาของเด็กที่มีความปัญหาในการเรียนรู้ (LD)

เด็กที่มีความปัญหาในการเรียนรู้ (LD) นั้นในปัจจุบันนี้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมาเรื่อย ๆ ซึ่งมีผู้วิจัยหรือผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทำการวิจัยและสำรวจข้อมูล ไว้ดังนี้

สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานครได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหาในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นป.1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เมื่อปี พ.ศ. 2540 พบว่า มีเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ร้อยละ 5.51 ของนักเรียนชั้นป.1 ทั้งหมด และปัญหาในการเรียนรู้ คือ หมวดพฤติกรรม ภาษาไทย และคณิตศาสตร์ เด็กหญิงจะมีปัญหาในการเรียนรู้มากกว่าเด็กชาย เด็กอายุ 6 ขวบ จะมีปัญหาในการเรียนรู้มากกว่าเด็กอายุ 7 ขวบ และเด็กอายุ 8 ขวบ และเด็กที่อยู่ในกลุ่มโรงเรียนที่ต่างกันก็จะมีปัญหาในการเรียนรู้แตกต่างกัน (2542 : 41)

ศาสตราจารย์ นายแพทย์กวี สุวรรณกิจและคณะได้ทำการวิจัยซึ่งพบว่าเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาในกรุงเทพมหานครมีปัญหาการเรียนมากถึงร้อยละ 21.7 และมีความบกพร่องด้านการเรียนรู้ร้อยละ 6.0 และมีเด็กเพียงจำนวนหนึ่งเท่านั้นที่มาปรึกษาแพทย์ (2542 : คำนำ อ้างใน เบญจพร ปัญญาวยง)

และจากการสำรวจข้อมูลของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดทุกจังหวัดเกี่ยวกับประเภทความบกพร่องของเด็ก พบว่าในปีการศึกษา 2542 ส่วนใหญ่เป็นเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ (ร้อยละ 34) และในปี 2543 ส่วนใหญ่เป็นเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ (ร้อยละ 28) (2543 : 4)

นอกจากนี้แล้วจากรายการวิจัย เรื่อง การศึกษาความต้องการกำลังคนในการพัฒนาการศึกษาพิเศษ(2544 : 60) พบว่า จำนวนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ในโรงเรียนสังกัด สปช. ในช่วงปีการศึกษา 2539- 2543 จำแนกตามประเภทเด็ก (ไม่รวมระดับอนุบาล)มีรายละเอียด ดังตาราง 1 ตาราง 1 จำนวนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ในโรงเรียนสังกัด สปช. ในช่วงปีการศึกษา 2539 - 2543 จำแนกตามประเภทเด็ก (ไม่รวมระดับอนุบาล)

ประเภทเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	ปีการศึกษา				
	2539 (คน)	2540 (คน)	2541 (คน)	2542 (คน)	2543 (คน)
1. เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน(HI)	855	1,148	1,537	3,376	4,864
2. เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น(VI)	997	1,126	1,880	4,614	9,963
3. เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือสุขภาพ(PH)	1,280	1,455	2,061	8,145	9,343
4. เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา (MR)	3,020	4,058	5,112	14,964	17,695
5. เด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรม(BD)	-	-	-	6,226	18,243
6. เด็กออทิสติก(AU)	-	-	-	1,375	1,370
7. เด็กพิการซ้ำซ้อน(MH)	-	92	417	3,728	7,992
8. เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้(LD)	1,774	5,444	7,510	23,760	33,669
9. เด็กที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา(SD)	-	-	-	3,456	4,439
รวม	7,926	13,323	18,517	69,644	107,578

จากตาราง 1 พบว่า เด็กที่มีความต้องการพิเศษในสังกัด สปช. ในปีการศึกษา 2543 มีจำนวน 107,578 คน(ไม่รวมระดับอนุบาล) ซึ่งเป็นจำนวนที่เพิ่มขึ้นมาก เพื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้มีจำนวนสูงที่สุด ตามด้วยเด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรมและเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา นอกจากนี้แล้วพบว่าเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้(LD)ในแต่ละปีนั้นมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้

งานวิจัยต่างประเทศ

สแวนสัน(Swanson. 1999) ได้ศึกษาวิเคราะห์เชิงอภิมาน (Meta-Analysis) งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแก่เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ในระยะ 30 ปีที่ผ่านมา จำนวน 272 เล่ม โดยงานวิจัยแต่ละเล่มจะต้องเป็นงานวิจัยเชิงทดลอง มีการสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่าง มีการอธิบายผลการวิจัย และเป็นงานวิจัยที่ไม่มีข้อบกพร่องมาก ผู้วิจัยแยกกลุ่มการศึกษาออกเป็นกลุ่มวิชาการเรียนการสอน คุณลักษณะของผู้เรียน คำวัดจากการปฏิบัติการ และระเบียบวิธีวิจัยจากการศึกษาได้ผลสรุปได้ดังนี้

1. รูปแบบการสอนที่ให้ประสิทธิภาพมากที่สุด

รูปแบบการสอนสำหรับเด็กที่ปัญหาในการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด ประกอบด้วย ส่วนของการสอนโดยตรง ที่ครูเป็นผู้บรรยาย การอภิปราย และการเรียนจากหนังสือ ส่วนของ ยุทธศาสตร์การสอน ที่ผู้เรียนเรียนรู้วิธีการเรียนรู้ เช่น เทคนิคการจำ และทักษะการเรียนรู้ ส่วน ประกอบหลักของรูปแบบการสอนที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ของเด็กที่ปัญหาในการเรียนรู้ได้แก่ การควบคุมความยากง่ายของงาน การใช้กลุ่มการสอนกลุ่มเล็ก การใช้การถามตอบโดยตรง การจัดลำดับขั้นตอน การฝึกหัดปฏิบัติซ้ำ การแยกส่วนประกอบและวิเคราะห์รวมให้เป็นองค์รวม การใช้เทคโนโลยี การใช้ครูเป็นแม่แบบการแก้ปัญหา และการใช้ยุทธศาสตร์เลือกเรียนรู้ นอกจากนี้ ยังพบว่า เด็กที่มีความปัญหาในการเรียนรู้มีผลการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับความสามารถที่ใกล้เคียง กับกลุ่มนักเรียนปกติที่มีอายุระดับเดียวกัน การสอนการอ่านคำแบบการอ่านทั้งคำส่งผลต่อการ อ่านของผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญ

2. วิชาที่ได้รับผลกระทบจากยุทธศาสตร์การสอนที่แตกต่างกัน

วิชาที่ได้ผลกระทบมากที่สุดได้แก่ การอ่านเพื่อความเข้าใจ คำศัพท์และการสร้างสรรค์ การได้รับอิทธิพลระดับปานกลางซึ่งส่งผลกระทบทางด้านกระบวนการความรู้ การแก้ปัญหา การ จำคำ ความทรงจำ การเขียน ไอคิว เจตคติ ทักษะการอ่านออกเสียง และผลสัมฤทธิ์โดยรวม นอกจากนี้ การได้รับอิทธิพลระดับต่ำในด้าน การสะกดคำ คณิตศาสตร์ การอ่าน ทักษะสังคม กระบวนการการใช้ทักษะร่างกาย กระบวนการทวงภาษา ในการศึกษาเป็นรายวิชา พบว่ามีผล กระทบทุกรายวิชา ยกเว้นด้านการคิดลายมือ

อิทธิพลของการสอนซึ่งมุ่งเน้นที่ผลการเรียนของเด็กที่ปัญหาในการเรียนรู้ พบว่า รูปแบบที่มีอิทธิพลมากที่สุดได้แก่การผสมผสานระหว่างการสอนโดยตรงกับยุทธศาสตร์การสอน และ อิทธิพลจะมีมากทางด้านการอ่านมากกว่าการไม่ใช้วิธีการอ่าน

3. ปัจจัยอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์

วิธีการคัดแยกนักเรียนจะส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ของเด็กที่บกพร่องทางการเรียนรู้ โดยพบ ว่า การใช้แบบวัดแบบ Cut-off score criteria ที่ใช้คะแนนมากกว่า 84 หรือ ผลการอ่านต่ำกว่า เปอร์เซนไทล์ที่ 25 มีอิทธิพลน้อยกว่าจากการสอน การศึกษารูปแบบเป็นกลุ่มเดี่ยวหรือกลุ่มผสม รูปแบบมีการผสมระหว่างการสอนโดยตรงและยุทธศาสตร์การสอน ทำให้ขนาดของอิทธิพลสูงขึ้น เมื่อใช้การวัดแบบ Cut-off score criteria ในการศึกษาวิชาแบบแยกเดี่ยว การใช้รูปแบบผสม ทำให้ขนาดอิทธิพลเพิ่มมากขึ้นเมื่อใช้การศึกษาความแตกต่างของไอคิว

ความหลากหลายของงานวิจัยสามารถส่งผลกระทบต่อผลของการวิเคราะห์ การศึกษาที่ เกี่ยวกับการทดลองเชิงควบคุมสถานการณ์ การควบคุมสถานที่ ผู้สอน และลำดับขั้นการสอนทำ ให้ขนาดอิทธิพลเพิ่มมากขึ้นกว่างานวิจัยที่ไม่ได้มีการควบคุมดังกล่าว

เอลบาม และคณะ(Elbaum and other, 1999) ได้วิเคราะห์เชิงอภิมาน(Meta-Analysis) เกี่ยวกับอิทธิพลของรูปแบบการจัดกลุ่มและการสอนกลุ่มนักเรียนที่ส่งผลต่อการอ่านของนักเรียนที่ปัญหาในการเรียนรู้ เป็นงานวิจัยที่จัดกระทำในปี ค.ศ. 1975- 1995 ทั้งหมดจำนวน 20 เล่ม ซึ่งงานวิจัยทั้งหมดจะศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างผลของการอ่านของนักเรียนที่บกพร่องการเรียนรู้และรูปแบบของกลุ่มนักเรียน เช่น กลุ่มคู่ กลุ่มเล็ก กลุ่มหลาย ๆ กลุ่ม โดยใช้วิธีการสอนการอ่าน การทดลองโดยใช้การสอนการอ่าน การศึกษาส่วนใหญ่เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการจัดกลุ่มที่มีรูปแบบต่างกัน กับนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยสอนทั้งชั้น ผู้วิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการจัดกลุ่มที่มีรูปแบบแตกต่างกันมีผลการอ่านดีกว่ากลุ่มที่นำมาเปรียบเทียบ โดยมีผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. ผลของการใช้นักเรียนเป็นผู้สอนกันเอง พบว่า การใช้นักเรียนเป็นผู้ให้ความรู้แก่เพื่อนซึ่งกันและกันเป็นการสร้างการเห็นคุณค่าแห่งตนโดยผ่านบทบาทการเป็นผู้สอนให้กับเพื่อนอีกด้วย การสอนที่ใช้กลุ่มเพื่อนที่อายุแตกต่างกันสอนหรือให้ความรู้ซึ่งกันและกันมีอิทธิพลอย่างมาก และพบว่าผลการอ่านของนักเรียนนั้นมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับความมุ่งมั่นของการสอนที่แตกต่างกัน

2. อิทธิพลของการสอนแบบกลุ่มเล็ก พบว่า การสอนแบบแยกกลุ่มเล็กประมาณ 3 – 10 คน ให้ผลในการช่วยให้เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้มีการเรียนรู้ดีขึ้นมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้สอนแบบแยกกลุ่มเล็ก กลุ่มเล็กสามารถส่งผลในทางบวกมากกว่ากลุ่มใหญ่ ชนิดของการสอนและสื่อการสอนที่ใช้ในการสอนกลุ่มเล็กจะส่งผลแตกต่างกัน โดยนักเรียนต้องการให้มีวิธีการสอนโดยตรง และสื่อการสอนที่แตกต่างกันมากกว่านักเรียนปกติ ส่วนบทบาทของครูในการสอนกลุ่มเล็กนั้นต้องทำการวิจัยเพิ่มเติมอีก

3. ผลของการจัดรูปแบบกลุ่มการสอน พบว่า การใช้รูปแบบผสมผสานของการจัดกลุ่มในการสอนอ่านเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการอ่านของนักเรียนที่มีปัญหาการเรียนรู้ นอกจากนั้นยังพบว่า ความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านระหว่างนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบการจัดกลุ่มที่แตกต่างกันและนักเรียนกลุ่มที่นำมาเปรียบเทียบนั้นไม่ขึ้นอยู่กับเวลาของการสอนหรือการทดลอง

เกอสเทน และคณะ(Gersten and others. 1999) ได้ศึกษาสังเคราะห์เชิงบูรณาการโดยมีข้อมูลเชิงประจักษ์และความรู้ทางอาชีพเป็นฐาน เกี่ยวกับ อิทธิพลของการสอนนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ระดับชั้นเกรด 3 เป็นงานวิจัยทั้งหมดจำนวน 9 เล่ม ที่ประเมินผลเกี่ยวกับผลกระทบต่อการเรียนการสอนหรือผลการเรียนของนักเรียน พบว่า แนวการสอนที่ใช้วิธีการวิจัยเป็นฐานนั้นมีอิทธิพลต่อผลการเรียนของนักเรียนมากกว่านวัตกรรมการสอนอื่น คุณภาพและปริมาณของการให้รับรู้การปฏิบัติงานหรือการกระทำส่งผลให้มีการพัฒนาการของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นอกจากนั้นพบว่าการสอนที่เหมาะสมและเป็นประโยชน์สำหรับนักเรียนที่เรียนภาษา

อังกฤษได้แก่ การใช้สื่อประเภทวีดิทัศน์เพื่อกระตุ้นการรับรู้ การสร้างความคิดรวบยอด และการนำเสนอคำศัพท์ การใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือและการสอนโดยกลุ่มเพื่อน การใช้นักเรียนที่มีภาษาอังกฤษเป็นผู้ช่วยสอน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีโอกาสนำภาษาอังกฤษพูดทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการทั้งวัน เน้นการใช้คำศัพท์ภาษาอังกฤษในระหว่างเรียนให้มากเพื่อให้นักเรียนได้ติดพันเกี่ยวกับคำศัพท์ภาษาอังกฤษให้มากที่สุด และเป็นการสร้างความคิดรวบยอดได้ดี นอกจากนั้นยังพบว่า ในสถานการณ์ปัจจุบัน ไม่มีการใช้ภาษาอังกฤษในชั้นเรียนอย่างเพียงพอที่จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พูดหรือเขียนภาษาอังกฤษ และผู้สอนควรแยกจุดประสงค์ของการพัฒนาทางภาษา (Language Development) และการปรับปรุงผลการเรียน (Academic Improvement) เพราะงานวิจัยพบว่า การเพิ่มการพัฒนาทางภาษาไม่ได้เพิ่มการปรับปรุงผลการเรียน ในงานวิจัยบางเล่มระบุว่ายิ่งใช้โครงสร้างทางภาษาและเนื้อหาทางภาษามากจะทำให้จำกัดความรู้ความเข้าใจและการปรับปรุงทางการเรียนของนักเรียน

งานวิจัยในประเทศ

ดวงใจ วรรณสังข์ (2541) ได้ศึกษาความสามารถในการจำพยัญชนะไทยของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้จากการสอนโดยใช้ชุดการสอนนิทานประกอบภาพพยัญชนะไทย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายและหญิงที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ กำลังศึกษาในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 โรงเรียนจิตลดา จำนวน 6 คน ใช้ระยะเวลาทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ครั้ง ครั้งละ 20 นาที ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการจำพยัญชนะไทยของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ หลังจากการสอนโดยใช้ชุดการสอนนิทานประกอบภาพพยัญชนะไทยอยู่ในระดับดี

ผดุง อารยะวิญญู (2542) ได้สร้างเครื่องมือในการคัดแยกเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้อายุ ระหว่าง 6 - 12 ปี เป็นเครื่องมือมาตรฐาน พร้อมทั้งหาเกณฑ์ (Norms) สำหรับเด็กทั่วประเทศ เพื่อให้เป็นเกณฑ์เปรียบเทียบ และตัดสินใจในการคัดแยกเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า สำนวญปัญหาในการเรียนของเด็ก 5 ด้านใหญ่ ๆ คือ ภาษา คณิตศาสตร์ เวลา และทิศทาง การเคลื่อนไหว พฤติกรรม และสำนวนปัญหาในการเรียน 25 ด้านย่อย ๆ คือ คำศัพท์ การฟังคำสั่ง การอ่าน การเขียน การนับ การเข้าใจความหมาย การจำตัวเลข สัญลักษณ์ การคำนวณ เวลา ขนาด การจัดลำดับ ทิศทาง การเดิน การวิ่ง การกระโดด การทรงตัว การใช้นิ้วมือ การเคลื่อนไหวที่ผิดปกติ ความร่วมมือ ความสนใจ ความเป็นระเบียบ การปรับตัว การยอมรับ ความรับผิดชอบ คำถามทั้งหมดมี 50 ข้อ โดยให้ครูประจำชั้นเป็นผู้ประเมินเด็ก ข้อจำกัดของเครื่องมือนี้คือ ผู้ประเมินจะต้องเป็นผู้ที่รู้จักเด็กเป็นอย่างดี และไม่ลำเอียง

เยาวลักษณ์ วรรณมวง (2544) ได้ศึกษาความสามารถในการจำพยัญชนะไทยของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายและหญิงที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ระดับชั้นเด็กเล็ก ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2543 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร(ฝ่ายประถม) จำนวน 6 คน ใช้ระยะเวลาทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ครั้ง ครั้งละ 30 นาที ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการจำพยัญชนะไทยของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ หลังจากการสอนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

รัตนา แพงจันทร์ (2541) ได้ศึกษาความสามารถทางการเขียนคำของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ที่เรียนร่วมในโรงเรียนปกติ จากการสอนเขียนแบบบูรณาการกับเกม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการเขียน มีระดับสติปัญญาปกติและไม่มีความพิการซ้ำซ้อน กำลังเรียนอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 โรงเรียนบ้านดงช้าง จำนวน 7 คน ใช้เวลาทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนเขียนแบบบูรณาการกับเกม มีความสามารถเขียนคำก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

ศรียา นิยมธรรม (2537) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างแบบคัดแยกเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ โดยศึกษาเด็กอายุ 4 – 6 ½ ปี จำนวน 1,500 คน จากทั่วประเทศ ทำการทดสอบเพื่อคัดแยกและพิจารณาว่าเด็กอยู่ในภาวะเสี่ยงหรือไม่มีปัญหาทางการเรียนรู้ โดยดัดแปลงเครื่องมือคัดแยกของแมคคาร์ธี (McCarthy Screening Test) ทดสอบเด็กเป็นรายบุคคล และมีเนื้อหาในการทดสอบ 6 หมวด คือ ชำย – ขวา การจำคำ การวาดรูปทรง การจำตัวเลข การจัดหมวดหมู่ และการใช้ขา ผลการวิจัยทำให้ได้แบบคัดแยกเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้สำหรับใช้คัดแยกเด็กปฐมวัยที่มีอายุอยู่ในช่วง 4 – 6 ½ เครื่องมือมีความเชื่อมั่น .63 – .85 มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเชิงโครงสร้าง จำแนกและความเที่ยงตรงตามเกณฑ์สัมพัทธ์

สายพิน โคกทอง (2542) ได้ศึกษาทักษะขั้นพื้นฐานคณิตศาสตร์ของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดกิจกรรมบูรณาการเกมคณิตศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายและหญิงที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ระดับอายุ 6 – 7 ปี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 โรงเรียนบ้านหลังเขา จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 6 คน ใช้ระยะเวลาทดลอง 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 ครั้ง ครั้งละ 30 นาที ผลการวิจัยพบว่า ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สูงขึ้นหลังการเข้าร่วมกิจกรรมบูรณาการเกมคณิตศาสตร์

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาจำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนวัดใหม่ช่องลม โรงเรียนวัดอุทัย และโรงเรียนพญาไท สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา

กรุงเทพมหานคร

2. ผู้บริหาร และครูโรงเรียนประถมศึกษาจำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนวัดใหม่ช่องลม โรงเรียนวัดอุทัย และโรงเรียนพญาไท สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้ปกครอง ผู้บริหารและครูของนักเรียนชั้นประถมศึกษาจำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนวัดใหม่ช่องลม โรงเรียนวัดอุทัย และโรงเรียนพญาไท สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544 ซึ่งเลือกมาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยมีรายละเอียด ดังตาราง

ตาราง 1 แสดงรายละเอียดกลุ่มตัวอย่างที่ส่งแบบสอบถาม

โรงเรียน	ผู้ปกครอง			ผู้บริหารและครู		
	ส่งแบบสอบถาม	รับคืน	ร้อยละ	ส่งแบบสอบถาม	รับคืน	ร้อยละ
1. วัดใหม่ช่องลม	140	111	79.29	20	15	75.00
2. วัดอุทัย	100	35	35.00	20	13	65.00
3. พญาไท	150	133	88.67	30	26	86.67
รวม	390	279	71.54	70	54	77.14

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ จำนวน 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 สำหรับผู้ปกครองนักเรียน และฉบับที่ 2 สำหรับผู้บริหารและครู

การสร้างแบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับ คณะผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามลำดับขั้นดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบสอบถาม จุดมุ่งหมายในการสร้างแบบสอบถามคือเพื่อสำหรับความรู้ความเข้าใจ เจตคติของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้

2. ศึกษาทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยทำการศึกษาเกี่ยวกับลักษณะของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้จากตำราและเอกสารต่าง ๆ เพื่อสร้างเป็นแบบสอบถามในการถามความรู้ความเข้าใจ และเจตคติเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้

3. สร้างแบบสอบถามตามจุดมุ่งหมาย โดยมีประเด็นหลักของแบบสอบถาม 4 ประเด็นคือ

3.1 ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้

3.2 สภาพการดำเนินงานเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้

3.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้

3.4 ความคาดหวังเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาร่วมกันพิจารณาโดยคณะผู้วิจัยจำนวน 7 คน โดยพิจารณาในด้านความชัดเจน การตอบสนองต่อจุดมุ่งหมาย และความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

5. อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาแบบสอบถามพร้อมด้วยข้อเสนอแนะ

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณามาพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ทำหนังสือจากอาจารย์ประจำวิชาถึงโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
2. ติดต่อกับโรงเรียนเพื่อชี้แจงและนัดหมายในการเก็บแบบสอบถาม โดยขอความร่วมมือ

มีจากโรงเรียนให้เป็นผู้สุ่มผู้ปกครองของนักเรียนในแต่ละห้องตั้งแต่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ห้องละ 10 – 15 คน เพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม และครูในโรงเรียนทุกคน

3. ขอความร่วมมือจากครูชี้แจงการตอบแบบสอบถามผ่านนักเรียนไปยังผู้ปกครองของนักเรียน
4. เก็บแบบสอบถาม และตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบ
5. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้มา

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

เนื่องจากเป็นงานวิจัยเชิงสำรวจข้อมูลในเบื้องต้น จึงใช้การวิเคราะห์ โดยการใช้ ค่าความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percent) ในการวิเคราะห์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ได้นำเสนอผลของการวิเคราะห์แบบสอบถามทั้งในกลุ่มของผู้ปกครองนักเรียน และกลุ่มผู้บริหารและครู ตามลำดับ ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ความรู้ความเข้าใจและสภาพการดำเนินงานเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้
3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การจัดการศึกษาและช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้
4. ปัญหาและข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามปลายเปิด

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการที่ได้นำแบบสอบถามไปให้ผู้ปกครอง ผู้บริหารและครูของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นผู้ตอบแบบสอบถามได้นำเสนอรายละเอียดข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามตามตาราง 2 และ ตาราง 3 ดังนี้

ตาราง 2 แสดงข้อมูลพื้นฐานของผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถาม

ลักษณะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	หมายเหตุ
เพศ - ชาย	91	32.60	
- หญิง	188	67.40	
รวม	279	100.00	
อาชีพ - เกษตรกรรม	1	.40	
- รับจ้าง	131	47.00	
- ข้าราชการ	55	19.70	
- ธุรกิจส่วนตัว	45	16.10	
- อื่น ๆ	45	16.10	*missing =
รวม	277	99.30	.70
อายุ - ต่ำกว่า 31 ปี	30	10.80	
- 31 – 40 ปี	135	48.40	
- 41 – 50 ปี	102	36.60	
- 51 ปีขึ้นไป	12	4.30	
รวม	279	100.00	
ระดับการศึกษาสูงสุด			
- ต่ำกว่าปริญญาตรี	91	32.60	
- ปริญญาตรี	76	27.20	
- ปริญญาโท	13	4.70	
- อื่น ๆ	96	34.40	*missing =
รวม	276	98.90	1.10
การอบรมเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้			
- เคย	65	23.30	
- ไม่เคย	212	76.00	*missing =
รวม	277	99.30	.70

*missing คือ ข้อคำถามที่ผู้ตอบตอบไม่ครบ

จากตาราง 2 พบว่า

ผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นผู้หญิง คิดเป็นร้อยละ 67.40 ประกอบอาชีพรับจ้างมากที่สุด ร้อยละ 47.00 อายุของผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 48.40 มีระดับการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 32.60 และไม่เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ร้อยละ 76.00

ตาราง 3 แสดงข้อมูลพื้นฐานของผู้บริหารและครูที่ตอบแบบสอบถาม

ลักษณะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	หมายเหตุ
เพศ - ชาย	8	14.80	
- หญิง	46	85.20	
รวม	54	100.00	
ตำแหน่ง - ผู้บริหาร	4	7.40	
- หัวหน้าหมวด	5	9.30	
- ครูประจำวิชา	33	61.10	
- อื่น ๆ	10	18.50	*missing =
รวม	52	96.30	3.70
อายุ - ต่ำกว่า 31 ปี	4	7.4	
- 31 – 40 ปี	12	22.20	
- 41 – 50 ปี	15	27.80	
- 51 ปีขึ้นไป	22	40.70	*missing =
รวม	53	98.10	1.90
ระดับการศึกษาสูงสุด			
- ต่ำกว่าปริญญาตรี	5	9.30	
- ปริญญาตรี	35	64.80	
- ปริญญาโท	14	25.90	
รวม	54	100.00	
ประสบการณ์ในการสอน			
- ต่ำกว่า 5 ปี	3	5.60	
- 5 – 10 ปี	11	20.40	
- 11 – 15 ปี	4	7.40	
- มากกว่า 15 ปี	34	63.00	*missing =
รวม	52	96.30	3.70
การอบรมเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้			
- ไม่เคย	21	38.90	
- เคย	33	61.10	
รวม	54	100.00	

*missing คือ ข้อคำถามที่ผู้ตอบตอบไม่ครบ

จากตาราง 3 พบว่า ผู้บริหารและครูที่ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นผู้หญิง คิดเป็นร้อยละ 85.20 โดยมีผู้บริหารจำนวน 4 คน หัวหน้าหมวด จำนวน 5 คน และครูประจำวิชา จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 7.40, 9.30 และ 61.10 ตามลำดับ อายุของผู้บริหารและครูที่ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีอายุตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 44.70 โดยมีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 64.80 และเคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ร้อยละ 61.10

ตาราง 4 แสดงผลการตอบแบบสอบถามความรู้ความเข้าใจ สภาพการดำเนินงานเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้

ข้อความ	ผู้ปกครอง			ผู้บริหารและครู		
	ใช่	ไม่ใช่	ไม่ทราบ	ใช่	ไม่ใช่	ไม่ทราบ
เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ลักษณะดังนี้						
-อ่านไม่ถูกต้อง เช่นอ่านข้ามอ่านเพิ่มกลับหลัง.....	172(61.6)	84(30.1)	15(5.4)	50(92.6)	3(5.6)	1(1.9)
-ไม่เข้าใจสิ่งที่อ่านเช่นตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านไม่ได้.....	165(59.1)	82(29.4)	25(9.0)	46(85.2)	7(13.0)	1(1.9)
-อาการเครียดเมื่ออ่าน.....	102(36.6)	137(49.1)	31(11.1)	31(57.4)	20(37.0)	2(3.7)
-จับหนังสือผิดหน้าหรือห่างกันไป.....	73(26.2)	161(57.7)	34(12.2)	21(38.9)	29(53.7)	3(5.6)
-อ่านทีละคำอ่านได้หนึ่งคำแล้วหยุดอ่านๆหยุดๆ.....	120(43.0)	120(43.0)	20(7.2)	40(74.1)	13(24.1)	1(1.9)
-เขียนแต่ละคำใช้เวลานานมาก.....	110(39.4)	141(50.5)	17(6.1)	39(72.2)	13(24.1)	2(3.7)
-ลายมืออ่านไม่ออกเขียนกลับทิศทาง.....	94(33.7)	155(55.9)	17(6.1)	41(75.9)	11(20.4)	2(3.7)
-ตัวหนังสือไม่เท่ากันเขียนออกนอกเส้นบรรทัด.....	111(39.8)	131(47.0)	22(10.0)	33(63.7)	16(29.6)	1(1.9)
-ความถี่ของอักษรไม่เท่ากันสลับตัวอักษร.....	112(40.1)	125(44.8)	32(11.5)	41(75.9)	12(22.2)	1(1.9)
-สับสนในการจำแนกประเภท.....	114(40.9)	125(44.8)	30(10.8)	35(64.8)	17(31.5)	2(3.7)
-ไม่เข้าใจเกี่ยวกับคำเงินตรา ความหมายเงินบาท.....	120(43.0)	117(41.9)	31(11.1)	31(57.4)	19(35.2)	2(3.7)
-สับสนในการบอกมิติของไฟ ใต้เครื่องหมาย > < ผิด.....	119(42.7)	115(41.2)	30(10.8)	41(75.9)	9(16.7)	1(1.9)
-เขียนเลขตามคำบอกไม่ได้.....	87(31.2)	157(56.3)	19(6.8)	26(48.1)	26(48.1)	1(1.9)
-เด็กตาบอดหูหนวกเป็นเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้.....	90(32.3)	154(55.2)	25(9.0)	17(31.5)	34(63.0)	3(5.6)
-เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้มีไอคิวเหมือนเด็กปกติ.....	98(35.1)	126(45.2)	46(16.5)	37(68.5)	12(22.2)	5(9.3)
-เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้คือเด็กปัญญาอ่อน.....	78(28.0)	172(61.6)	22(7.9)	11(20.4)	41(75.9)	1(1.9)
สภาพการดำเนินงานเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้						
-มีการคัดแยกเด็ก LD เพื่อหาทางช่วยเหลือ.....	168(60.2)	65(23.3)	34(12.2)	40(74.1)	12(22.2)	1(1.9)
-มีการจัดการเรียนการสอนต่างจากเด็กปกติ.....	170(60.9)	59(21.1)	37(13.3)	36(66.7)	18(33.3)	0.00
-มีการประชุมทำความเข้าใจกับผู้ปกครองเกี่ยวกับเด็ก LD.....	184(67.7)	42(15.1)	35(12.5)	39(72.2)	10(18.5)	3(5.6)
-โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษา สำหรับเด็ก LD.....	147(52.7)	66(23.7)	51(18.3)	38(70.4)	11(20.4)	3(5.6)

หมายเหตุ จำนวนข้างหน้าหมายถึงความถี่ จำนวนในวงเล็บหมายถึงร้อยละ

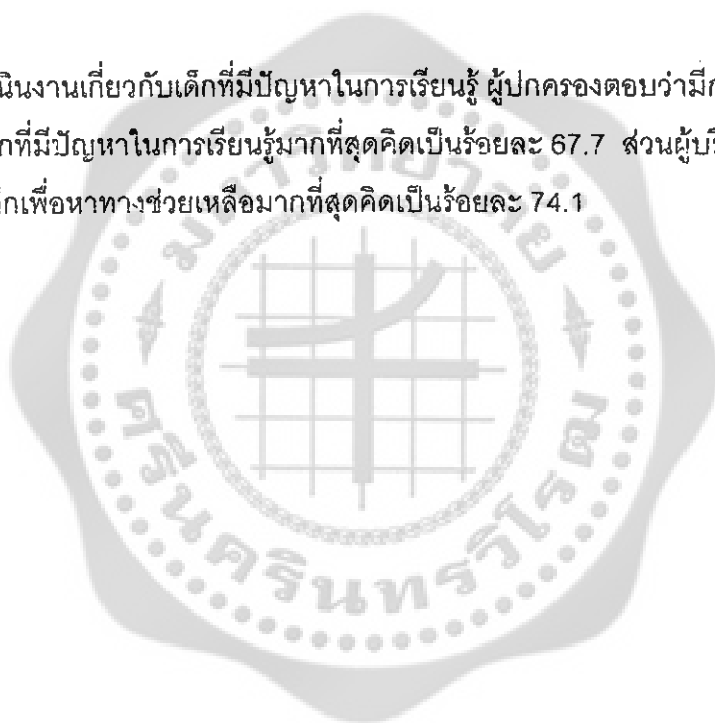
จากตาราง 4 พบว่า

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ผู้ปกครองเห็นว่าพฤติกรรมกรรมการอ่านไม่ถูกมีมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 61.6 และตอบว่าพฤติกรรมกรรมการอ่านหนังสือขีดหน้าหรือห่างเกินไปมีน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 26.2

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ผู้บริหารและครูเห็นว่าพฤติกรรมกรรมการอ่านไม่ถูกมีมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 92.6 และตอบว่าพฤติกรรมกรรมการเขียนเลขตามคำบอกไม่ได้มีน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 26.2

ในข้อความเป็นตัวลงเพื่อทดสอบความเข้าใจที่ว่า เด็กตาบอด หูหนวก เป็นเด็กที่มีปัญหาในการเรียน และข้อความเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้คือเด็กปัญญาอ่อน ผู้ปกครองตอบว่าไม่ใช่คิดเป็นร้อยละ 55.2 และ 61.6 ตามลำดับ ผู้บริหารและครูตอบว่าไม่ใช่คิดเป็นร้อยละ 63.0 และ 75.9 ตามลำดับ

สภาพการดำเนินงานเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ผู้ปกครองตอบว่ามีการประชุมทำความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 67.7 ส่วนผู้บริหารและครูตอบว่ามีการคัดแยกเด็กเพื่อหาทางช่วยเหลือมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 74.1

ตาราง 5 แสดงผลของการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียน
การสอน การจัดการศึกษาและช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้

ข้อความ	ผู้ปกครอง		ผู้บริหารและครู	
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้				
- ให้เรียนเหมือนเด็กปกติทั่วไปในวัยเดียวกัน	187(67.0)	78(28.0)	32(59.3)	21(38.9)
- เรียนในห้องกับเด็กปกติแยกเรียนเป็นสาขาวิชา	184(65.9)	81(29.0)	39(72.2)	13(24.1)
- ให้เรียนในห้องเดียวกันกับเพื่อนแต่มีแผนการเรียนเฉพาะบุคคล	198(71.0)	63(22.6)	40(74.1)	12(22.2)
- เรียนตามปกติ แต่มีการสอนซ่อมเสริม	217(77.8)	48(17.2)	37(68.5)	16(29.6)
- เรียนตามปกติแต่ไม่ให้นักเรียนพิเศษมาดูแลเป็นครั้งคราว	204(73.1)	57(20.4)	38(70.4)	15(27.8)
- เรียนตามปกติแต่ให้ครูที่มีความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ดูแล	202(72.4)	52(18.6)	45(83.3)	8(14.8)
- เรียนในโรงเรียนปกติแต่แยกห้องเรียนเฉพาะ	129(46.2)	127(45.5)	31(57.4)	21(38.9)
- เรียนในโรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้โดยเฉพาะ	165(59.1)	94(33.7)	28(51.9)	23(42.6)
ความคาดหวังเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้				
- จัดอบรมให้ความรู้แก่ครู ผู้บริหาร และผู้ปกครองเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้	252(90.3)	16(5.7)	52(96.3)	1(1.9)
- ควรมีหลักสูตรเฉพาะสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้	242(86.7)	29(10.4)	46(85.2)	6(11.1)
- มีแหล่งบริการเพื่อแก้ไขทักษะที่บกพร่องของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้	240(86.0)	30(10.8)	53(98.1)	1(1.9)
- มีกฎหมายสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้โดยเฉพาะ	203(72.8)	62(22.2)	38(70.4)	12(22.2)
- แต่ละโรงเรียนควรมีครูที่มีความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้	258(92.5)	12(4.3)	52(96.3)	1(1.9)
- ทำรู้จักกับใจผู้ปกครองที่มีบุตรหลานที่มีปัญหาในการเรียนรู้	236(84.6)	29(10.4)	35(64.8)	5(9.3)
- ทำจิตอาสาเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้เป็นเด็กที่ทำใหเกิดปัญหาในชั้นเรียน	107(38.4)	161(57.5)	32(59.3)	10(18.5)

หมายเหตุ จำนวนข้างหน้าหมายถึงความถี่ จำนวนในวงเล็บหมายถึงร้อยละ

จากตาราง 5 พบว่า

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ผู้ปกครองเห็นด้วยกับให้เด็กเรียนตามปกติแต่มีการสอนซ่อมเสริมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 77.8 ผู้บริหารเห็นด้วยกับให้เรียนในห้องเดียวกันแต่มีแผนการเรียนเฉพาะบุคคลมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 74.1

ผู้ปกครองไม่เห็นด้วยกับการเรียนในโรงเรียนปกติแต่แยกห้องเรียนมากที่สุด ส่วนผู้บริหารและครูไม่เห็นด้วยกับการเรียนในโรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้โดยเฉพาะมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.5 และ 51.9 ตามลำดับ

ผู้ปกครองมีความคาดหวังเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้โดยเห็นว่าแต่ละโรงเรียนควรมีครูที่มีความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้มากที่สุด ผู้บริหารและครูเห็นว่าควรมีแหล่งบริการเพื่อแก้ไขทักษะที่บกพร่องของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 92.5 และ 98.1 ตามลำดับ

ผู้ปกครองไม่เห็นด้วยกับความคิดที่ว่าเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้เป็นเด็กที่ทำให้เกิดปัญหาในชั้นเรียนมากที่สุด ผู้บริหารและครูไม่เห็นด้วยกับการมีกฎหมายสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้โดยเฉพาะมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.5 และ 22.2 ตามลำดับ

ปัญหาและข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามปลายเปิด

มีข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาการเรียนรู้โดยเสนอเป็นแต่ละข้อดังนี้

ปัญหาข้อเสนอแนะของผู้ปกครอง

1. ผู้ปกครองควรดูแลและพบแพทย์เฉพาะทาง และนำมาแก้ไข
2. เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ควรได้รับการดูแลมากกว่าเด็กปกติ แต่อย่างไรก็ตาม ไม่ควรแยกเด็กออกจากกลุ่มเด็กปกติ เพื่อให้คนทั้งสองกลุ่มสามารถเข้ากันและช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้ การอยู่ร่วมกันอย่างช่วยเหลือ จะทำให้เด็กไม่มีปมด้อย เกิดความสามัคคีกันมากขึ้น
3. ควรให้เด็กมีการเรียนร่วมกับเด็กปกติทุกคน เพื่อให้เด็กปรับตัวเองให้เข้ากับเด็กปกติ โตขึ้นจะได้สังคมที่อยู่ร่วมกับคนปกติได้อย่างมีความสุข
4. เด็กที่มีปัญหา ควรได้รับการดูแลทั่วไปเหมือนเด็กปกติ แต่การเรียนควรมีครูผู้มีความรู้คอยอบรมสั่งสอน รวมทั้งให้ครูพบปะผู้ปกครอง ให้คำแนะนำหรือมีเอกสารให้คำแนะนำในการเรียนรู้ อาจจัดเป็นโปรแกรมแล้วให้ช่วยทำที่บ้านกับเด็กๆ เน้นข้อบกพร่องและให้ความช่วยเหลือ โดยผู้ปกครองต้องมีส่วนร่วมช่วยเหลือครู เพื่อแบ่งเบาภาระครูไม่ให้เหนื่อยล้าเกินไป เครียดและไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนการสอน ครูถ้าถอย เด็กจะกลัว และผู้ปกครองจะเสียใจ ทำไปเท่ากับศูนย์
5. ครูประจำชั้นควรเอาใจใส่เด็กที่มีปัญหาการเรียนรู้เป็นพิเศษกว่าเด็กปกติ และมีการสอนเสริมเป็นพิเศษ
6. ถ้าโรงเรียนมีงบประมาณและบุคลากรเพียงพอที่จะวิเคราะห์ปัญหา
 - 6.1 ควรให้เด็กพิเศษ เรียนร่วมห้องกับเด็กปกติ
 - 6.2 ควรมีหลักสูตร ใช้หลักสูตรทั่วไปสำหรับเด็กปกติ หรือ ใช้หลักสูตรพิเศษสำหรับเด็กพิเศษ

6.3 มีครูผู้สอน 2 คน คือ ครูทั่วไปดูแลเด็กปกติ หรือ ครูพิเศษดูแลเด็กการศึกษาพิเศษ เฉพาะ จะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้และถ่ายทอดพัฒนาการตามวุฒิภาวะและกิจกรรมร่วมๆ

7. อยากให้มีโรงเรียนที่เปิดรับเด็กที่มีปัญหาการเรียนรู้มากกว่านี้

8. ช่วยจัดส่งคนที่จะมาทำงานตรงนี้ให้มีใจรักและเมตตาเด็กพวกนี้ด้วย อย่าด่วนสรุปว่า เด็กพวกนี้เรียนไม่ได้หรือเก่งแล้วรู้เรื่องแล้ว ไม่จำเป็นต้องเรียนมาก ถ้าหากได้คนที่มีคุณธรรม เมตตาธรรมมาทำงานตรงนี้ จะช่วยทำให้เด็กมีศักยภาพมากยิ่งขึ้น เด็กก็จะทำอะไรที่มากขึ้น จะได้ไม่เป็นปัญหาของสังคมต่อไป ในภายภาคหน้า

9. ปัญหา คือ เด็กกลุ่มนี้มีสมาธิสั้น จิตใจอ่อนไหวง่าย ต้องการยืดหยุ่นทางใจ ควรได้ครู หรืออาจารย์ที่เข้าใจจิตใจ และพฤติกรรมของเด็ก เพื่อให้เด็กมีที่พึ่งทางใจ รู้สึกอบอุ่นใจ อยากมาโรงเรียน อยากเรียนรู้ในวิชาต่างๆ หากได้ผู้สอนที่เข้าถึงจิตใจเด็กกลุ่มนี้ คิดว่าจะสามารถพัฒนาการเรียนการสอนได้มาก

10. อยากให้สังคมและโรงเรียนให้โอกาส และจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ โดยเฉพาะมากกว่านี้ เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนาศักยภาพของตนเองและเข้าสังคมได้

11. เสนอว่า

11.1 ชั้นเด็กเล็ก ควรจะแยกเด็กเหล่านี้ออกสอนเป็นบางวิชาเท่านั้น นอกนั้นควรจะให้เด็กได้เรียนร่วมกัน

11.2 เมื่อเด็กอ่านเขียนได้แล้ว ควรจะให้เด็กเรียนในชั้นเรียนปกติ แต่จะต้องให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมช่วยเหลือร่วมกับครูตลอดเวลา เช่น วิชาคณิตศาสตร์ ครูจะต้องให้ผู้ปกครองได้เข้าเรียน เพื่อจะได้อธิบายให้เด็กฟังในภาษาเดียวกับครู เด็กจะได้เข้าใจ และเด็กก็จะมีไม่แตกต่างจากเพื่อนๆ

11.3 ควรจะมีนักการศึกษาพิเศษมาดูแลเป็นครั้งคราวด้วย

12. ปัญหา คือ ปัจจุบันในด้านการแพทย์และด้านการศึกษา ยังไม่ให้ความสำคัญ หรือสนใจกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้เท่าที่ควร ข้อเสนอแนะคือ อยากให้ทางโรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอน ให้เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ได้เรียนร่วมกับเด็กปกติ แต่แยกเรียนเป็นบางวิชาที่เด็กมีปัญหาไม่เข้าใจ และอยากให้มีครูที่มีความรู้ ความเข้าใจมาดูแลอย่างจริงจัง ไม่ใช่เป็นแต่นโยบาย แต่ขอให้มีการปฏิบัติอย่างจริงจัง เพื่อให้โอกาสกับเด็กเหล่านี้ ควรมีการสอนเสริมสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้แต่ละคน

13. เสนอแนะว่า

13.1 จัดห้องเรียนเป็นพิเศษ และมีกิจกรรมร่วมกับเด็กปกติในวิชาที่ใช้ในการดำรงชีวิต

13.2 จัดประชุมและสื่อสารกับผู้ปกครองสม่ำเสมอ

13.3 จัดตารางการเรียนการสอนให้ผู้ปกครองหรือทางบ้าน เพื่อร่วมมือเป็นการกระตุ้นการเรียนรู้

13.4 นัดหรือปรึกษาหารือเป็นรายบุคคลให้บ่อย และใกล้ชิดเท่าที่ทำได้ เพื่อให้เด็ก ๆ ตื่นตัวตลอดเวลา

14. เสนอแนะว่า

14.1 ควรจัดหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ โดยแยกตามอายุ และไอคิวของเด็กเป็นกลุ่ม

14.2 ควรตรวจหาจุดที่เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ มีความสามารถแสดงออกในด้านใด แล้วพัฒนาในด้านนั้นๆ โดยเฉพาะ ให้เหมาะสมกับเด็กแต่ละคน

14.3 ควรมีนักจิตวิทยาและกายภาพบำบัด หัดพูด ให้เด็กได้รับการบำบัด ผักผ่อน สัปดาห์ละ 1 ครั้ง

14.4 โรงเรียนควรจัดกิจกรรมให้เด็กได้ร่วมกันทำกับเด็กปกติบ้าง

15. ระบบการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาทางด้านการเรียนรู้ ยังขาดบุคลากรทางด้านการศึกษาพิเศษที่จะดูแลให้ความรู้ได้เพียงพอ

16. การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน ควรให้เด็กที่มีความบกพร่องแต่ละด้านเข้าเรียนกับเด็กปกติในชั้นเรียนปกติมากที่สุด เพื่อการพัฒนาเด็กไปในแนวสูงขึ้น ให้เด็กได้เห็นและเรียนรู้จากสภาพปกติให้มากที่สุด

17. ให้เด็กที่มีปัญหา ได้เรียนเป็นบางครั้งกับเด็กปกติ และให้อาจารย์สอนรักเด็ก และเข้าใจเด็กในด้านนี้

18. ปัญหา คิดว่าเด็กจะเรียนตามคนอื่น ๆ ไม่ทัน และเพื่อนปกติบางคนรังเกียจ ข้อเสนอแนะ ควรมีครูดูแลเพิ่มสำหรับเด็กที่มีปัญหภายในห้องเรียนปกติที่เด็กเรียน แม้จะเก็บค่าเทอมเพิ่มก็ไม่เป็นไร เพื่อให้เด็กได้เรียนทันคนอื่น ๆ และอยากให้สังคมเปิดกว้างสำหรับเด็กพิเศษ และควรมีการสอนพิเศษเด็ก หลังเลิกเรียนเหมือนเด็กปกติและอยากให้ครูที่สอนเด็กให้ความสนใจเด็กพิเศษมากๆ และเข้าใจเด็กและสงสาร คิดเหมือนว่าเด็กพิเศษเป็นเหมือนลูกหลานของตนเอง

19. เสนอแนะว่า

19.1 เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ควรจะจัดเวลาของครูได้มีโอกาสคุยกับผู้ปกครอง เดือนละ 1 ครั้ง เพื่อสอบถามปัญหา – อุปสรรคของเด็กแต่ละคนว่า จะปรับปรุง ดูแลอย่างไร หรือต้องเสริมทักษะในวิชาใดบ้าง

19.2 การจัดเด็กให้เข้าเรียนร่วมกับเด็กปกติ แต่ละชั้นไม่ควรเกิน 2 คนต่อชั้น และจะต้องให้นั่งด้านหน้า เพื่อจะได้ฟังครูพูดได้ชัดเจน (เฉพาะเด็กหู)

20. ควรจะทำความเข้าใจกับผู้ปกครองเด็กปกติ ประชาสัมพันธ์ให้เข้าใจในการเรียนร่วม และพยายามให้ปรับทัศนคติในทางที่ดีต่อเด็กพิเศษ และให้เข้าใจธรรมชาติของเด็กพิเศษ

21. เสนอแนะว่า

21.1 ควรจัดให้มีครูการศึกษาพิเศษมากขึ้น

21.2 จัดอัตราส่วนระหว่างครูกับนักเรียนที่เรียนร่วมกับเด็กปกติให้เหมาะสม (เด็กน้อย

ลง)

21.3 จัดชั่วโมงการฝึกพูดให้มากขึ้น (เด็กบกพร่องทางการได้ยิน)

22. ปัญหา คือ การเขียน การอ่าน ในเด็กกลุ่มดาวนชิโนโดม ข้อเสนอแนะ คือ เน้นการอ่าน การเขียนมากกว่าปกติ

23. เน้นให้มีแผนการเรียนเฉพาะบุคคล

24. อยากให้มีการจัดแหล่งบริการเพื่อแก้ไขทักษะที่บกพร่องของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ จัดหาโรงเรียนให้ เพราะโรงเรียนหายากมาก โรงเรียนที่มีอยู่ไม่เพียงพอ ทำให้มีปัญหามากในการช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ซึ่งบางคนไม่มีปัญหาพิการซ้ำซ้อนเลย สามารถฝึกทักษะได้ สามารถฝึกฝนวิชาชีพได้ ไม่ต้องเน้นวิชาการมากนัก

25. อบรม ให้ความรู้ครู ผู้ปกครองเรื่องเด็กเหล่านี้

26. อยากให้ผู้ใหญ่ในวงการครู เปิดกว้างรับเด็กเหล่านี้เข้าเรียน ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนการศึกษาพิเศษ หรือโรงเรียนเฉพาะของเขาเอง ไปสมัครที่ใดก็ได้ไม่มีใครรับ

27. ในห้องเรียนที่มีเด็กการศึกษาพิเศษ ควรจะจัดให้มีพี่เลี้ยง หรือครูเพิ่มอีก 1 คน เป็นอย่างน้อย เพื่อที่จะได้แบ่งเบาภาระครูที่สอนปกติ และจะได้ช่วยดูแลเด็กการศึกษาพิเศษด้วย

28. ต้องการให้โรงเรียนจัดชั้นเรียนปกติแก่เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ แต่ให้เรียนร่วมกับเด็กปกติ ส่วนด้านวิชาการควรให้จัดการเรียนที่ไม่เข้มงวด คือ วิชาที่เรียนต้องไม่ยากเหมือนเด็กปกติ ควรไม่เน้นวิชาการมากเกินไป

29. ควรมีแหล่งบริการ เพื่อแก้ไขเด็กที่มีปัญหาการเรียนรู้อยู่ภายในโรงเรียนมากกว่านี้ และควรให้โอกาสเด็กเหล่านี้ให้ทัดเทียมกับกิจกรรมที่จัดให้กับเด็กปกติ เช่น ดนตรี กีฬา เพราะเป็นสิ่งที่เด็กเหล่านี้จะได้รับการพัฒนาความบกพร่องของเขาได้ดี โดยเฉพาะครูก็ไม่ควรจะเป็นห่วงว่าของจะเสียหาย เพราะจะไม่ได้ประโยชน์อะไร หากของนั้นมีไว้เพื่อการพัฒนาเด็ก จะคุ้มค่าทางการศึกษา มากกว่า

30. จัดการให้เด็กได้เรียนร่วมกับเด็กปกติในบางวิชา เพื่อให้เด็กมีความคุ้นเคยกับเด็กปกติ ซึ่งทางโรงเรียนก็ได้ทำติดอยู่แล้ว

ปัญหาข้อเสนอแนะของผู้บริหารและครู

1. จัดทำแบบฝึกทักษะด้านที่เด็กบกพร่องอยู่ โดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อเสริมให้ถูกแนวทาง
2. หากิจกรรมเสริมความสามารถด้านที่ดีของเด็ก และโยงเข้าสู่ความผิดปกติที่ทำให้เด็กเกิดการบกพร่องทางการเรียนรู้
3. ให้เด็กอยู่ในสังคม โดยยอมรับตนเองว่าบกพร่องทางใด เพื่อหาทางแก้ไข และหลีกเลี่ยงปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้
4. ครูดูแลเด็กที่มีปัญหาในการเรียน ต้องมีความรู้ความเข้าใจเด็กเหล่านี้โดยเฉพาะ
5. การจัดการศึกษาด้านนี้ ครูส่วนใหญ่ได้ดำเนินการสอนและมีการซ่อมเสริมเด็กในแต่ละห้องแล้ว ส่วนจะมีแผนการสอนเฉพาะราย คงจะยาก เพราะเท่ากับเพิ่มภาระให้แก่ครูอีกเท่าตัว ปัจจุบันครูจะดูแลเด็กประมาณ 40 คน ซึ่งหลากหลายปัญหา โดยเฉพาะเด็กที่มีปัญหาด้านการเรียนรู้ ครูส่วนใหญ่มีความเป็นครูสูง ได้แนะนำและช่วยเหลืออยู่แล้ว แต่ผู้บริหารและผู้ปกครอง จะรู้ซึ่งถึงปัญหาเหล่านี้หรือไม่ พร้อมจะช่วยเหลือหรือส่งเสริม ไม่ใช่มาเพิ่มงานหรือติเตียนเพื่อให้ขาดความท้อแท้ ถ้าทำจริงจะดีแก่เยาวชนไทยอย่างมาก
6. ควรมีการจัดอบรมและให้ความรู้แก่ครูและผู้ปกครอง
7. ครูและผู้ปกครอง ควรมีการพบปะแลกเปลี่ยนความรู้ และปัญหาอย่างสม่ำเสมอ
8. เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ควรจะได้รับการดูแลเอาใจใส่เป็นพิเศษ ครูจะต้องเข้าใจเด็ก มีความเป็นกันเอง สอนสอดแทรกในวิชาให้เด็กได้มีการรับรู้ แต่จะต้องคำนึงถึงศักยภาพและอารมณ์ของเด็กให้มาก ควรจะจัดกระบวนการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นสำคัญ
9. ควรมีการพูดคุยระหว่างผู้ปกครองกับเด็กให้มากขึ้น เดือนละ 1 ครั้ง
10. การเรียนการสอนเด็กที่มีปัญหา ควรมีความคิดและตั้งใจจริง ควรย้าคิดย้าทำ เพื่อเสริมแรงและพัฒนาปัญญาให้เกิด
11. ควรให้ครูได้มีโอกาสอบรมการเรียนการสอนบ้าง เพื่อจะได้เข้าใจพฤติกรรมเด็กมากขึ้น
12. ห้องไหนที่มีเด็กที่มีความบกพร่อง ควรให้เด็กได้พบปะกับครูที่มีความเชี่ยวชาญบ้าง ในบางโอกาสหรือบางชั่วโมง เพื่อซักถามปัญหา เมื่อเด็กไม่สามารถสื่อสารกับครูประจำวิชาได้
13. เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ก็เป็นบุคคลที่มีศักยภาพในการดำรงชีวิตได้ตามปกติ ไม่จำเป็นต้องเน้นต้องแยกห้องเรียนเด่นชัด การทำ IEP, IIP จะช่วยเด็กได้ ขอเพียงผู้สอนศึกษาผู้เรียนให้เข้าใจ และมั่นใจว่าจะช่วยเหลือด้วยปัญญา เมตตา และแก้ปัญหาได้ถูกจุดอย่างภาคภูมิใจ
14. เด็กประเภทนี้ในแต่ละห้องเรียนมีไม่มากนัก 1 – 2 คน จะจัดแยกก็ลำบากในการจัดครู โดยเฉพาะ นอกจากนี้เด็กจะไม่มีโอกาสได้สมาคมกับเด็กปกติเลย ควรจะเรียนรวมกับเด็กปกติ แต่

ให้คำลำบากใจแก่คนรับผิดชอบด้วยตัวกัน เพื่อช่วยกำลังใจในการทำงานของเขา แม้จะรับ 1 – 2 คนก็ตาม เด็กพวกนี้แม้จะปนอยู่ 1 คน ก็เหนียวนะ

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจ และเจตคติของผู้ปกครอง ผู้บริหารและครูเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ สรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ของผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครองในระดับชั้นประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร
2. เจตคติต่อเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ของผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง ในระดับชั้นประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้ปกครอง ผู้บริหารและครูของนักเรียนชั้นประถมศึกษาจำนวน 3 โรง ได้แก่ โรงเรียนวัดใหม่ช่องลม โรงเรียนวัดอุทัย และโรงเรียนพญาไท สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544 ซึ่งเลือกมาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยมีผู้ปกครองจำนวน 279 คน และผู้บริหาร 54 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ จำนวน 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 สำหรับผู้ปกครองนักเรียน และฉบับที่ 2 สำหรับผู้บริหารและครู

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ทำหนังสือจากอาจารย์ประจำวิชาถึงโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
2. ติดต่อกับโรงเรียนเพื่อชี้แจงและนัดหมายในการเก็บแบบสอบถาม โดยขอความร่วมมือ

มีจากโรงเรียนให้เป็นผู้สุ่มผู้ปกครองของนักเรียนในแต่ละห้องตั้งแต่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ห้องละ 10 – 15 คน เพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม และครูในโรงเรียนทุกคน

3. ขอความร่วมมือจากครูชี้แจงการตอบแบบสอบถามผ่านนักเรียนไปยังผู้ปกครองของนักเรียน

4. เก็บแบบสอบถาม และตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบ

5. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้มา

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ จากการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ในระดับปานกลาง โดยมีค่าร้อยละของการตอบแบบสอบถามที่ตอบว่าใช่เกี่ยวกับลักษณะเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ อยู่ระหว่างร้อยละ 26.2 ถึง 61.6 ซึ่งผู้ปกครองเห็นว่าลักษณะของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ในด้านการอ่านไม่ถูกต้องเป็นลักษณะของเด็กเหล่านี้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 61.6 และยังพบว่า ลักษณะที่ผู้ปกครองไม่เห็นด้วยมากที่สุด คือ การจับหนังสือขีดหรือห่างมากเกินไปของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ เป็นจำนวนร้อยละ 57.7

ในการพิจารณา และยืนยันความรู้ความเข้าใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ในข้อความที่ไม่เป็นจริงที่ว่า “เด็กตาบอด หูหนวก เป็นเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้” กับ “เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้เป็นเด็กปัญญาอ่อน” พบว่าผู้ปกครองตอบถูก (โดยตอบว่าไม่ใช่) มีจำนวนในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 55.2 และ 61.6 ตามลำดับ

ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ในระดับมาก โดยมีค่าร้อยละของการตอบถูกเกี่ยวกับลักษณะของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ระหว่างร้อยละ 48.1 ถึง 92.6 ลักษณะเกี่ยวกับการอ่านไม่ถูกต้องเป็นสิ่งที่ผู้บริหารและครูตอบถูกมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 92.6 ส่วนการเขียนเลขตามคำบอกไม่ได้มีจำนวนตอบถูกน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 48.1

การพิจารณา และยืนยันความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ในข้อความที่ไม่เป็นจริงที่ว่า “เด็กตาบอด หูหนวก เป็นเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้” กับ “เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้เป็นเด็กปัญญาอ่อน” พบว่าผู้บริหารและครูตอบถูก(โดยตอบว่าไม่ใช่)มีจำนวนในระดับที่ค่อนข้างมาก คิดเป็นร้อยละ 63.0 และ 75.9 ตามลำดับ

ในเรื่องเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ผู้ปกครองตอบว่าได้มีการดำเนินงานจากน้อยที่สุดไปถึงมากที่สุด ดังนี้ โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ มีการคัดแยกเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้เพื่อหาทาง

ช่วยเหลือ มีการจัดการเรียนการสอนต่างจากเด็กปกติ และ มีการประชุมทำความเข้าใจกับผู้ปกครองเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 52.7, 60.2, 60.9 และ 67.7 ตามลำดับ ซึ่งเป็นการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลางถึงค่อนข้างมาก ส่วนผู้บริหารและครูตอบว่า มีการคัดแยกเด็กมากที่สุด รองลงมาเป็นการประชุมทำความเข้าใจกับผู้ปกครอง โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ และมีการดำเนินงานน้อยที่สุดคือ มีการจัดการเรียนการสอนต่างจากปกติ โดยคิดเป็นร้อยละ 74.1, 72.2, 70.4 และ 66.7 ตามลำดับ อย่างไรก็ตามคำตอบของผู้บริหารและครูต่อสภาพการดำเนินงานเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้อยู่ยังอยู่ในระดับที่ค่อนข้างมาก

2. การศึกษาเจตคติและความคิดเห็นเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ จากการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองเห็นด้วยมากที่สุดที่จะให้มีการจัดการเรียนการสอนเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ โดยให้มีการเรียนปกติแต่มีการสอนซ่อมเสริม คิดเป็นร้อยละ 77.8 และไม่เห็นด้วยที่จะให้มีการเรียนในโรงเรียนปกติแต่แยกห้องเรียนเฉพาะ เป็นจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.5

ผู้บริหารและครูเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ควรให้เรียนในห้องเรียนเดียวกันกับเพื่อนแต่มีแผนการเรียนเฉพาะบุคคล ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 74.1 และไม่เห็นด้วยที่จะให้เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้เรียนในโรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้โดยเฉพาะ ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.6

ในด้านความคาดหวังเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ผู้ปกครองเห็นด้วยที่แต่ละโรงเรียนควรมีครูที่มีความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 92.5 และไม่เห็นด้วยว่าเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ทำให้เกิดปัญหาในชั้นเรียน ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.5 ส่วนผู้บริหารและครูเห็นด้วยที่ควรมีแหล่งบริการเพื่อแก้ไขทักษะที่บกพร่องของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 86.0 และไม่เห็นด้วยที่ให้มีความหมายสำหรับเด็กที่มีปัญหาการเรียนรู้อยู่โดยเฉพาะ ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 22.2

อภิปรายผล

1. ความรู้ความเข้าใจของผู้ปกครอง ผู้บริหารโรงเรียนและครูเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ พบว่าผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ในระดับปานกลาง

เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเพื่อสำรวจความรู้ความเข้าใจในเบื้องต้น ข้อความในแบบสอบถามส่วนใหญ่จึงไม่ได้มุ่งเพื่อที่จะทดสอบความรู้ในเชิงลึก ข้อความส่วนใหญ่เป็นสิ่งที่รับรู้ได้จากวิถีชีวิตและความเกี่ยวข้องกับเด็กที่อยู่ภายใต้การปกครอง จึงทำให้ผู้ตอบถูกได้ไม่มากนัก อย่างไรก็ตามถ้าสำรวจจากข้อมูลพื้นฐานของการตอบแบบสอบถาม พบว่ามีผู้ปกครองที่เคยผ่านการอบรมเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้มาแล้ว คิดเป็นร้อยละ 23.30 แสดงให้เห็นถึงความเอาใจใส่ของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องดังกล่าว ในการพยายามทำความเข้าใจกับผู้ปกครองเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ซึ่งมีความสอดคล้องกับคำตอบของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดำเนินการของโรงเรียนที่ตอบว่าโรงเรียนมีการประชุมทำความเข้าใจกับผู้ปกครองมากที่สุด

สำหรับความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้พบว่า อยู่ในระดับที่มาก ทั้งนี้เนื่องมาจากพบว่ามีผู้เคยผ่านการอบรมถึงร้อยละ 61.10 นอกจากนั้นแล้วภาะดังกล่าวถือว่าเป็นหน้าที่ของครูที่ต้องปฏิบัติอยู่เสมอจึงมีความเข้าใจอยู่มาก

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ พบว่าทั้งผู้ปกครอง ผู้บริหาร และครูตอบว่าเด็กที่มีปัญหาในการอ่านไม่ถูกมากที่สุดเหมือนกัน ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ทางด้านการอ่านที่มีจำนวนมากที่สุด ทำให้ทั้งผู้ปกครอง ผู้บริหาร และครูพบเห็นเด็กเหล่านี้อยู่เสมอ

2. เจตคติและความคิดเห็นเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ของผู้ปกครอง ผู้บริหาร และครู พบว่า ทั้งผู้ปกครองผู้บริหารและครูต่างมีความคาดหวังและเห็นด้วยที่จะให้เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้เรียนรวมอยู่กับเพื่อนที่มีความปกติ ไม่ต้องการแยกเด็กออกจากเพื่อน ซึ่งในอดีตที่ผ่านมาการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการนิยมให้เข้าเรียนในโรงเรียนพิเศษ แต่โรงเรียนเหล่านี้มีข้อเสียอยู่หลายประการ ที่สำคัญคือ เป็นการแยกเด็กออกจากสังคม ทำให้สังคมไม่เข้าใจ และเด็กเหล่านี้ก็ไม่เข้าใจสังคม เมื่อเด็กเรียนจบแล้ว เติบโตเป็นผู้ใหญ่ ก็ไม่สามารถดำรงชีวิตอยู่อย่างกลมกลืนในสังคมกับคนปกติได้ อย่างไรก็ตามการให้เด็กเข้าเรียนโรงเรียนพิเศษเฉพาะคงจะต้องพิจารณาถึงความรุนแรงประกอบด้วย เพราะถ้าเด็กที่มีปัญหาที่รุนแรงอาจจะต้องให้เรียนโรงเรียนประจำ หรือถ้ามีปัญหาเล็กน้อยก็อาจเรียนเหมือนเด็กปกติทุกประการ

ส่วนข้อเสนอแนะของทั้งครูและผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสามารถจัดได้ตามรูปแบบต่าง ๆ เช่น การจัดให้เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้เรียนในห้องเรียนปกติ อาจะจัดโดยการเรียนร่วมเต็มเวลา การเรียนรวม และการเรียนร่วมบางเวลา การจัดให้มีห้องเสริมวิชาการ อาจะจัดเป็น

เสริมวิชาการเฉพาะประเภท เสริมวิชาการหลายประเภท ไม่จำแนกประเภท เฉพาะด้าน หรือครูเสริมวิชาการเวียนสอนเป็นต้น ซึ่งแนวการจัดการศึกษาดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้ปกครอง ประชาชนผู้เกี่ยวข้อง ภายใต้บริบททรัพยากร และการจัดการของโรงเรียนนั้น ๆ ทั้งนี้ก็เพื่อประโยชน์ที่สูงสุดแก่ผู้เรียนที่เปรียบเสมือนลูกหลาน อันจะก่อให้เกิดการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ทำให้คณะผู้วิจัยเห็นข้อจำกัด จุดเด่น จุดด้อย และเกิดแนวคิดบางประการ ซึ่งอาจจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาต่อไป จึงมีข้อเสนอแนะโดยแยกเป็น 2 ด้าน ดังนี้

1. ด้านนำไปใช้

1.1 ควรมีการส่งเสริมให้บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทุกคนได้มีความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ที่มากขึ้น

1.2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องเด็กที่มีความต้องการพิเศษต่าง ๆ ในอนาคตควรจะต้องได้รับการพิจารณาถึงข้อดีข้อจำกัดอย่างถี่ถ้วนเพื่อความเหมาะสมกับสภาพบริบทของประเทศไทย

1.3 ส่งเสริมให้มีการศึกษาในระดับสาขานี้มากขึ้นโดยเฉพาะการศึกษาในระดับปริญญาตรีทางด้านการศึกษาที่ต้องไปประกอบวิชาชีพครู

1.4 รัฐบาลควรให้การสนับสนุนส่งเสริม บุคคลที่เกี่ยวข้องร่วมกันจัดตั้งเป็นสมาคมต่าง ๆ เพื่อหาทางช่วยเหลือและแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้

2. ด้านการวิจัย

2.1 ควรส่งเสริมให้มีการวิจัยเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ให้มากขึ้น เพราะที่ผ่านมามีการวิจัยในประเทศไทยที่น้อยมาก

2.2 ควรทำวิจัยเปรียบเทียบวิธีสอนต่าง ๆ เกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้

2.3 ควรทำการวิจัยในการพัฒนาระบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้

2.4 ควรทำการวิจัยเพื่อพัฒนาเครื่องมือคัดแยกเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้เพื่อเปรียบเทียบกับเครื่องมือที่มีแล้ว

2.5 ควรทำการวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรเด็กที่มีความต้องการพิเศษต่าง ๆ

บรรณานุกรม

การประถมศึกษากรุงเทพมหานคร, สำนัก. (ม.ป.ป.). รายงานการจัดการศึกษาพิเศษเรียนร่วม.

กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

คณะกรรมการการศึกษากรุงเทพมหานคร, สำนักงาน. (2542). รายงานการจัดการศึกษา

พิเศษเรียนร่วม. กรุงเทพมหานคร.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2543). รายงานการดำเนินงานการศึกษา

พิเศษ ปีการศึกษา 2542 - 2543 . กรุงเทพมหานคร.

ดวงใจ วรณสังข์. (2541). การศึกษาความสามารถในการจำพญัญชนะไทยของเด็กที่มีปัญหาทาง

การเรียนรู้จากการสอนโดยใช้ชุดการสอนนิทานประกอบภาพพญัญชนะไทย. ปรินญา

นิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสาน

มิตร.

เบญจพร ปัญญา. (2542). คู่มือช่วยเหลือเด็กบกพร่องด้านการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่ง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ผดุง อารยะวิญญ. (2544). เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แว่นแก้ว.

ผดุง อารยะวิญญและดารณี ศักดิ์ศิริผล. (2544). รายงานการวิจัย เรื่อง การศึกษาความต้องการ

กำลังคนในการพัฒนาการศึกษาพิเศษ. ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์.

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ผดุง อารยะวิญญ. (2544). เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : แว่นแก้ว.

_____. (2542). การเรียนรู้ระหว่างเด็กปกติกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. กรุงเทพฯ : สำนัก

พิมพ์แว่นแก้ว.

เยาวลักษณ์ วรณม่วง. (2544). การศึกษาความสามารถในการจำพญัญชนะไทยของเด็กที่มี

ปัญหาทางการเรียนรู้โดยให้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน. ปรินญานิพนธ์การศึกษา

มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

รัตนา แพงจันทร์. (2541). การศึกษาความสามารถทางกระเขียนคำของเด็กที่มีปัญหาทางการ

เรียนรู้ที่เรียนร่วมในโรงเรียนปกติ จากการสอนเขียนแบบบูรณาการกับเกม. ปรินญา

นิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ศรียา นิยมธรรม. (2537). รายงานการวิจัยการสร้างแบบคัดแยกเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้.

กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร

วิโรฒ ประสานมิตร.

คันฉะนีญ์ จัตุรคปต์. (2543). ความบกพร่องในการเรียนรู้หรือแอลดี : ปัญหาการเรียนรู้ที่แก้ไขได้

กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

สายพิน โคกทอง. (2542). การศึกษาทักษะขั้นพื้นฐานคณิตศาสตร์ของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดกิจกรรมบูรณาการเกมคณิตศาสตร์

ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร ทรวโรดม ประสานมิตร.

Bender, William N. (1995). Learning Disabilities : Characteristics, Identification, and Teaching Strategies. Neeham Heights, mass ; A Simon & Schuster Company.

Cecil D. Mercer. (1991). Students with Learning Disabilities. 4th ed., New York : Macmillan Publishing.

Elbuam, Batya and others. (1999) The Effect of Instruction Grouping Format on the Reading Outcomes of Students with Disabilities. http://www.ldonline.org/ld_indepth/teaching_techniques/nclld_summit99_improving.html

Flavell, j., & Wohlwill, J. F. (1969). Formal and functional aspects of cognitive development. In D. Elkind & j. H. Flavell (Eds.), Studies in cognitive development (pp. 67-120). New York : Oxford University Press.

Gersten, Russell. and others. (1999). Effective Instruction for Learning Disabled or At-Risk English-Language Learners: An Integrative Synthesis of the Empirical and Professional Knowledge Bases. http://www.ldonline.org/ld_indepth/teaching_techniques/nclld_summit99_improving.html

Johnson, D.j., & Myklebust, H. R. (1967). Learning disabilities : Educational principles and practices. Boston : Allyn & Bacon.

Kagan, j., & Kogan, N. (1970). Individual variation in cognitive processes. In P. H. Mussen (Ed.), Manual of child psychology (Vol. I, 3rd ed., pp. 1273-1345). New York : Wiley.

Patricia I. Myers and Donald D. Hammill. (1990). Learning Disabilities Basic Concepts, Assessment Practices, and Instructional Strategies. 4th ed., Austin, Texas.

Swanson, H. Lee. (1999) Intervention Research for Students with Learning Disabilities : Meta-Analysis of Treatment Outcomes. http://www.ldonline.org/ld_indepth/teaching_techniques/nclld_summit99_improving.html

Tarver, S., & Maggiore, R. (1979). Cognitive development in learning disabled boys.
Learning Disability Quarterly, 2, 78 – 84.
www.nimh.nih.gov/publicat/learn_dis.html

แบบสอบถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ (LD)

(สำหรับผู้ปกครอง)

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนความคิดเห็นของท่านที่มีต่อเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้

2. การตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 และ 2 ให้อ่านข้อความที่กำหนดแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

3. การตอบแบบสอบถามฉบับนี้ จะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อท่าน ดังนั้นจึงขอความร่วมมือให้ท่านแสดงความคิดเห็นที่เป็นจริง เพื่อข้อมูลที่ได้รับจากท่านจะได้นำมาวิเคราะห์เป็นภาพรวมเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ต่อไป

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. อาชีพ

☐ เกษตรกร

☐ รับจ้าง

☐ ข้าราชการ

☐ ธุรกิจส่วนตัว

☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

3. อายุ

☐ ต่ำกว่า 31 ปี

☐ 41 – 50 ปี

☐ 31 – 40 ปี

☐ 51 ปีขึ้นไป

4. ระดับการศึกษาสูงสุด

☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี

☐ ปริญญาโท

☐ ปริญญาตรี

☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

สาขาวิชา.....

5. ท่านเคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้หรือไม่

☐ เคย.....ครั้ง

☐ ไม่เคย

ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจต่อเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่	ไม่ทราบ
เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้มีลักษณะดังนี้			
มีปัญหาในการอ่าน			
- อ่านไม่ถูกต้อง เช่น อ่านข้าม อ่านเพิ่ม อ่านกลับหลัง อ่านสลับคำ อ่านไม่ออก.....			
- ไม่เข้าใจสิ่งที่อ่าน เช่น ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านไม่ได้ เรียงลำดับไม่ถูก.....			
- อาการเครียดเมื่ออ่าน.....			
- จับหนังสือขิดหน้าหรือห่างเกินไป.....			
- อ่านทีละคำ อ่านได้หนึ่งคำแล้วหยุด อ่าน ๆ หยุด ๆ.....			
มีปัญหาทางด้านการเขียน			
- เขียนแต่ละคำใช้เวลานานมาก.....			
- ลายมืออ่านไม่ออก เขียนกลับทิศทาง.....			
- เว้นช่องไฟไม่เท่ากัน เขียนออกนอกเส้นบรรทัด.....			
- ความเข้มของอักษรไม่เท่ากัน สลับตัวอักษร.....			
มีปัญหาในการเรียนคณิตศาสตร์			
- สับสนในการจำแนกรูปทรง.....			
- ไม่เข้าใจเกี่ยวกับค่าเงินตรา ความหมายเข็มนาฬิกา.....			
- สับสนในการบอกมิติ ช่องไฟ ใส่เครื่องหมาย > < ผิด ใส่จุดทศนิยมผิด.....			
- เขียนเลขตามคำบอกไม่ได้.....			
- เด็กตาบอด หูหนวก เป็นเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้.....			
- เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้มีไอคิวเหมือนเด็กปกติ.....			
- เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้คือเด็กปัญญาอ่อน.....			
สภาพการดำเนินงานเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้			
- มีการคัดแยกเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ เพื่อหาทางช่วยเหลือ.....			
- มีการจัดการเรียนการสอนต่างจากเด็กปกติ.....			
- มีการประชุมทำความเข้าใจกับผู้ปกครองเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้.....			
- โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้.....			

ข้อความ	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้		
- ให้เรียนเหมือนเด็กปกติทั่วไปในวัยเดียวกัน.....		
- เรียนในห้องกับเพื่อนปกติ แยกเรียนเป็นรายวิชา.....		
- ให้เรียนในห้องเดียวกันกับเพื่อนแต่มีแผนการเรียนเฉพาะบุคคล.....		
- เรียนตามปกติ แต่มีการสอนซ่อมเสริม.....		
- เรียนตามปกติแต่ให้มันักการศึกษาพิเศษมาดูแลเป็นครั้งคราว.....		
- เรียนตามปกติแต่ให้ครูที่มีความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้มาดูแล.....		
- เรียนในโรงเรียนปกติแต่แยกห้องเรียนเฉพาะ.....		
- เรียนในโรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้โดยเฉพาะ.....		
ความคาดหวังเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้		
- จัดอบรมให้ความรู้แก่ครู ผู้บริหาร และผู้ปกครองเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้.....		
- ควรมีหลักสูตรเฉพาะสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้.....		
- มีแหล่งบริการเพื่อแก้ไขทักษะที่บกพร่องของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้.....		
- มีกฎหมายสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้โดยเฉพาะ.....		
- แต่ละโรงเรียนควรมีครูที่มีความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้.....		
- ท่านรู้สึกเห็นใจผู้ปกครองที่มีบุตรหลานที่มีปัญหาในการเรียนรู้.....		
- ท่านคิดว่าเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้เป็นเด็กที่ทำให้เกิดปัญหาในชั้นเรียน.....		

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะสำหรับการจัดการศึกษา/ช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอย่างดียิ่ง

แบบสอบถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ (LD)
(สำหรับผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์)

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนความคิดเห็นของท่านที่มีต่อเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้
2. การตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 1 และ 2 ให้อ่านข้อความที่กำหนดแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามความเป็นจริง
3. การตอบแบบสอบถามฉบับนี้ จะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อท่าน ดังนั้นจึงขอความร่วมมือให้ท่านแสดงความคิดเห็นที่เป็นจริง เพื่อข้อมูลที่ได้รับจากท่านจะได้นำมาวิเคราะห์เป็นภาพรวมเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ต่อไป

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

1. เพศ

☐ ชาย	☐ หญิง
---------------------------	----------------------------
2. ตำแหน่งในโรงเรียน

☐ ผู้บริหารโรงเรียน	☐ หัวหน้าหมวด
☐ ครูประจำวิชา	☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
3. อายุ

☐ ต่ำกว่า 31 ปี	☐ 41 – 50 ปี
☐ 31 – 40 ปี	☐ 51 ปีขึ้นไป
4. ระดับการศึกษาสูงสุด

☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี	☐ ปริญญาโท
☐ ปริญญาตรี	☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
สาขาวิชา.....	
5. ประสบการณ์ในการสอน

☐ ต่ำกว่า 5 ปี	☐ 11 – 15 ปี
☐ 5 – 10 ปี	☐ มากกว่า 15 ปี
6. ท่านเคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้หรือไม่

☐ เคย.....ครั้ง	☐ ไม่เคย
-------------------------------------	------------------------------

ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจต่อเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่	ไม่ทราบ
เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้มีลักษณะดังนี้			
มีปัญหาในการอ่าน			
- อ่านไม่ถูกต้อง เช่น อ่านข้าม อ่านเพิ่ม อ่านกลับหลัง อ่านสลับคำ อ่านไม่ออก.....			
- ไม่เข้าใจสิ่งที่อ่าน เช่น ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านไม่ได้ เรียงลำดับไม่ถูก.....			
- อาการเครียดเมื่ออ่าน.....			
- จับหนังสือขีดหน้าหรือห่างเกินไป.....			
- อ่านทีละคำ อ่านได้หนึ่งคำแล้วหยุด อ่าน ๆ หยุด ๆ.....			
มีปัญหาทางด้านการเขียน			
- เขียนแต่ละคำใช้เวลานานมาก.....			
- ลายมืออ่านไม่ออก เขียนกลับทิศทาง.....			
- เว้นช่องไฟไม่เท่ากัน เขียนออกนอกเส้นบรรทัด.....			
- ความเข้มของอักษรไม่เท่ากัน สลับตัวอักษร.....			
มีปัญหาในการเรียนคณิตศาสตร์			
- สับสนในการจำแนกรูปทรง.....			
- ไม่เข้าใจเกี่ยวกับค่าเงินตรา ความหมายเข็มนาฬิกา.....			
- สับสนในการบอกมิติ ช่องไฟ ใส่เครื่องหมาย > < ผิด ใส่จุดทศนิยมผิด.....			
- เขียนเลขตามคำบอกไม่ได้.....			
- เด็กตาบอด นูหนวก เป็นเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้.....			
- เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้มีไอคิวเหมือนเด็กปกติ.....			
- เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้คือเด็กปัญญาอ่อน.....			
สภาพการดำเนินงานเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้			
- มีการคัดแยกเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ เพื่อหาทางช่วยเหลือ.....			
- มีการจัดการเรียนการสอนต่างจากเด็กปกติ.....			
- มีการประชุมทำความเข้าใจกับผู้ปกครองเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้.....			
- โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้.....			

ข้อความ	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้		
- ให้เรียนเหมือนเด็กปกติทั่วไปในวัยเดียวกัน.....		
- เรียนในห้องกับเพื่อนปกติ แยกเรียนเป็นรายวิชา.....		
- ให้เรียนในห้องเดียวกันกับเพื่อนแต่มีแผนการเรียนเฉพาะบุคคล.....		
- เรียนตามปกติ แต่มีการสอนซ่อมเสริม.....		
- เรียนตามปกติแต่ให้นักการศึกษาพิเศษมาดูแลเป็นครั้งคราว.....		
- เรียนตามปกติแต่ให้ครูที่มีความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้มาดูแล.....		
- เรียนในโรงเรียนปกติแต่แยกห้องเรียนเฉพาะ.....		
- เรียนในโรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้โดยเฉพาะ.....		
ความคาดหวังเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้		
- จัดอบรมให้ความรู้แก่ครู ผู้บริหาร และผู้ปกครองเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้.....		
- ควรมีหลักสูตรเฉพาะสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้.....		
- มีแหล่งบริการเพื่อแก้ไขทักษะที่บกพร่องของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้.....		
- มีกฎหมายสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้โดยเฉพาะ.....		
แต่ละโรงเรียนควรมีครูที่มีความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้.....		
- ทำนุ้สัึกเห็นใจผู้ปกครองที่มีบุตรหลานที่มีปัญหาในการเรียนรู้.....		
- ทำนุ้คิดว่าเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้เป็นเด็กที่ทำให้เกิดปัญหาในชั้นเรียน.....		

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะสำหรับการจัดการศึกษา/ช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอย่างดียิ่ง